LYRA

DE

C. D. ARICESCU.

BUCUREȘTĬ.

Tipografia Națională a luĭ Iosif Romanov et Companie.

1858.

Sперанца, Kpedinца, Kapitatea: eatъ челле tpeĭ koap-de прінчіпале але Лірeĭ поetълъĭ kpeштinȣ; eatъ tpinitatea лъĭ sakpъ шi пpofessiȣnea-ĭ de kpedinцъ ka omȣ шi ka поetȣ.

C. D. A.

PREFAÇĂ.

VERITATEA, MINCIUNA
ȘI
ESPERIINÇA.

I.

Întр'о преа fрȣmoasъ ші плъkȣtъ zi,
О fрȣmoasъ fatъ dintр'ȣnȣ пȣцȣ еші:
Astъ kопiллiцъ ера **Вepitatea**,
А kъpia mȣmъ este zeitatea.
Faцa eĭ o pozъ, okiĭ eĭ doĭ sopĭ,
Iаръ еа întpeagъ ȣnȣ вȣketȣ de flорĭ;
Însъ nічĭ ȣnȣ petikȣ de вestmîntȣ пе еа:
Къчĭ în пȣцȣ Zeiцa ast-feл вieцȣia,
Ка ші Ева пъпъ n'a gȣstat din fрȣktȣ.

Чеа d'întъiȣ персоанъ kape a въzȣt
Копiллiцa noastpъ, a fost ȣnȣ omȣ kеллȣ.
Fetiцa înчепе a pîde de еллȣ;
Келлȣл se mînie ші îĭ траце-о паллъ;
Fata offensatъ dъ semnȣл d'алартъ;
Поподȣл gръmmadъ în цiȣpȣĭ s'adȣnъ,
Ші възînd-о nȣdъ, o ia de невȣнъ.
Копiллa пpotestъ ш'аппеллъ ла жȣnĭ;
Dap пȣцinĭ sȣnt вȣnii, ші mȣлцĭ чеĭ невȣnĭ!
Sȣв pretestȣл dapъ kъ е desпȣiatъ,
Ші kъ прin ȣpmape mopaлa ĕ attakatъ,
Fata е вътȣtъ, este appestatъ,
Ші 'ntр'ȣnȣ въpfȣ de mȣnte e ші esiлatъ.

*

II.

Ачі Вeритатea фаче кѫноштінцъ
К'о бабъ mintoasъ, кѫ **Espepiinцa**.
Копілла se плînџe бабеĭ înцеллente,
Аръtîndѫ'ĭ пърѫл шi бiеtеле ѫnete.
Mintoasa бътрînъ i ворбі аша:
— Аĭ toatъ dpentatea, копілліца mea!
Înѫъ'н лѫmea asta че алt аштенцĭ-оаре,
Dekъt ѫѫffepінцъ, dekъt малtpatape?
Astъzĭ omenipea нѫ е кѫm ера
Акѫm къцĭ-ва sekѫлĭ, кънd бѫнiка ta
Ера Doamнъ mape în ачеаstъ лѫmе,
Шi stimatѫ шi sakpѫ череskѫл еĭ нѫme;
Oamenіĭ de astъzĭ ѫѫnt нimte mішеĭ:
Ѫнiĭ вѫлпĭ шi tigpiĭ, алцiĭ віерmĭ шi mіеĭ.

. . . .
. . . .
. . . .
. . . .

Лѫmea astъzĭ este de лакрътĭ абіsѫ,
Поĭmъĭне ea, поате, ва fi пapadisѫ.
Ast-фел а fopmat'о Лѫчіfepѫ-Satanѫ*),
Каре о dominъ ка ѫнѫ kpѫdѫ tipanѫ.
Ка ѫъ поаtъ dapъ astъzĭ ѫъ tpъiaskъ
О zee ка tine, о fatъ череaskъ,
Katъ а fi оарбъ, katъ а fi mѫtъ.
— Че fел! о întpeaбъ fata чеа плъкѫtъ.
Ѫъ am ѫѫffлetѫ d'анџелѫ шi а нѫ simцi?
Шi okiѫл Пitіеĭ шi а нѫ пріві?
Лімба fiлomеллеĭ шi а нѫ kънta?
Minte kpeatoape ш'а нѫ кѫцеta?

*) Innopanцa шi лъkomia, ачeste doъ вopцente алле tѫtѫpор нefepiчіpілор omeneштĭ.

Aste darspî însъ de че mi s'aŭ dat?
Sъ лsminŭ пе omsл челлŭ întsnekatŭ.
— Aĭ ksвîntŭ, i zisse вава чеа mintoasъ;
Însъ a ta лimвъ este преа gimпoasъ;
Шi oamenii astъzĭ s'aŭ kam desвъцat
S'asдъ-Adeвърsл пе faцъ, ksрat.
Kiap цie, îцĭ плаче adeвърs'n faцъ?
Askвлtъ пе вава чееа че te 'пваць.
— Kît e despre mine, te înшелĭ, вsnikъ!
— Aĭ ksвîntŭ, fetiцъ, ts eшtĭ fpsmsшikъ:
Късĭ ts eшtĭ sпŭ anцелŭ, фъръ de defektŭ;
Ka шi aл тъŭ ssffлetŭ, kорпsл'цĭ e пepfektŭ;
Dap, fepeшte Doamne! ia sъ fiĭ skiлoadъ.
Saŭ sъ fiĭ вр'о kioaръ, saŭ вре о пepoadъ...
— Nічĭ atsпчеа, mamъ, eŭ пs m'aшĭ mъxпi:
Fanteлe fpsmoase m'ap împodoвi.
Dap, ks toate astea, aĭ mape ksвîntŭ!
De a ta пърере шi eŭ aksm sînt.
Missia mea este ka sъ лsminezŭ;
Ksm sъ fakŭ eŭ daръ ka sъ tpismfezŭ?
Înваць-mъ, mamъ, te pog, sъ mъ пoptŭ
Ks oamenii 'п лsme, ka sъ пs'ĭ peвoлtŭ.
— Sъ'цĭ akkoпepĭ sъпsл k'sпŭ въллŭ de плъчере,
Iap gimпoasъ'цĭ лimвъ sъ o sпцĭ ks miepe;
Kъпd вpeĭ a komвatte Biцisл . . . .
În tpeksтŭ komвatte'л, iap пs în пpezentŭ;
Късĭ лsmea 'пцеллеце че вpeĭ fs a ziче...
Nsmaĭ ast-feл, dpagъ, поцĭ sъ fiĭ fepiче!
Totsл, s'ажsпцĭ skoпsл, komвътъпd Minчsпa;
În лiпsъ de Soape, fie mъkap Лsпa;
Шi'п лiпsъ de Лsпъ, steллeлe mъkap,
Ka sъ пstem tpeче pîsл челлŭ amapŭ!
Apmъ-te ks-amopsл шi ks modestia;
Шi d'adpeпtsл, dpagъ, п'attiпце *Келиа*....
Ast-feл ts skъпa-веĭ de a лsmiĭ sръ."

III.

Ла ачeste ворве, eatъ o tpъsȣpъ
Мȣiatъ în aopȣ̆, kȣ опt apmъsapĭ;
Шi dȣпъ ea, poiȣpĭ de пepsoane mapĭ,
Toate în вestminte foapte stpълȣчite;
Însъ, feцe tpiste, шi fpȣнцĭ înkpeцite.
Iapъ în tpъsȣpъ, o împъpъteasъ,
Плinъ de вpiллiante шi foapte fpȣmoasъ.

— Чine e aчeasta? Întpeвъ Zeiцa.
— Asta e **Minчȣna**, zisse-Esпepiinцa.
E despotȣл лȣmiĭ emit din Tapiapȣ̆.“
Бава'ĭ împpȣmȣtъ aĭ sъĭ okeлapĭ.
— Vaĭ! stpigъ koniлла. Че monstpȣ skîpвosȣ̆!
Este însъшĭ moaptea sȣвt astȣ̆ kipȣ̆ fpȣmosȣ̆.
— Шi kȣ toate astea, ea e domnitoape!
În цenȣkĭ stъ лȣmea л'алле eĭ пiчoape.
Кавалеpiĭ чeia kapi o kȣpteazъ
Sȣnt *noeцĭ* шi *mȣsiчĭ*, чe o тъmîeazъ.
— Depapte de mine! stpigъ Bepitatea.
Nȣ тъmвiȣ̆ Minчȣna, nȣ тъmвiȣ̆ eȣ̆ moaptea.
Boiȣ̆ sъ mopȣ̆ maĭ вine în toptȣpĭ de Smeĭ,
Dekъt sъ fakȣ̆ пapte din kopteцȣiл eĭ.
Missia mea este Biцiȣ-a fȣлцepa,
Шi sakpa Biptȣte a înkȣnȣna.
— Sъ tpъeштĭ, fetiцъ! zisse-Esпepiinцa.
De veĭ ȣpma ast-feл, eштĭ kiap Пpoвedinцa.
Къчĭ Minчȣna este nȣopȣл negȣposȣ̆;
Iapъ Bepitatea, soape padiosȣ̆.

IV.

Astfeл Bepitatea, пpin вава mintoasъ,
Fȣ de toцĭ iȣвitъ шi de toцĭ stimatъ.
În maĭ mȣлte Statȣpĭ ea fȣ kiap tponatъ,
De шi kȣ o *kȣpte* foapte minчinoasъ.

INTRODUCCERE.

RAPHAELU.

La poetul Bolintineanu.

I.

K'о ліръ de аорȣ ȣпȣ апџелȣ fрȣmosȣ
Плапа пeste лȣme k'ȣпȣ sборȣ gлоріosȣ.
Пърȣл ka бeteала, агȣрȣл вedeрea,
Арiпî diafane шi ȣпȣ албȣ вestmъntȣ.
Sakра'î армonie алiпа dȣрeрea,
Шi okiî лȣî раzе плоа пре пъmъntȣ.

Апџелȣл ачеsta *Рafаелȣ* ера,
Че imпȣл *грȣціеî* ш'ал *пȣчiî*, întona:
Ла fачеpea лȣmiî еллȣ а assistat,
Шi лȣî Adam tрista шtiре-а аппȣпџat*).
Îп пȣоpî пеbizібiлî Рafаелȣ sбȣра,
Iар ȣп stoлȣ de Demoпî îп абisȣ gріпџа,

Din sборȣл sъȣ mîndрȣ Рafаелȣ se лasъ
Пе о stъпkъ пeagръ în mapea sпȣmoasъ.
Валлȣріле mъріî ȣрлъ 'п depърtаре,
Шi Soaреле dȣлче п'întре пȣоpî аппаре.
Kȣpkȣбeȣл лȣче пе d'asȣпра sa,
Рafаелȣ пе Ліра -î începe-а kъпta:

---

*) Пеpdеpea fеріnipiî omȣлȣî пentpȣ абbаtеpea de ла леџiле Natȣpeî.

II.

„Divinъ stindardъ kȣ шapte kȣлорĭ,
Че fîлfiĭ în aерȣ ka ȣnȣ вrîȣ de fлорĭ;
Пȣnte flȣtȣрie, че sȣfflетȣл meȣ
Îл kondȣчĭ d'adpentȣл пън' ла Dȣmnezeȣ;
Eмвлема sперанцеĭ шi a вȣkȣрieĭ,
Simвoлȣ аллȣ fръцieĭ шi аллȣ apмonieĭ;
Te saлȣt kȣ лakръмĭ, divinȣ kȣpkȣвeȣ!..„

„Sakpa ta пpesinцъ totȣ însȣffлeцeштe:
Пasъpea пe apвopĭ dȣлчe чiрiпeштe,
Fлoapea пe kъмпie aepȣ вълзъмeazъ,
Шi пe fpȣnze плoaea ka stелле вpiллĭazъ;
Iap *kokoшȣл* мъndpȣ kъntъ maestos,
Annȣnцънd ла oameнĭ timпȣл padiosȣ.

„O воĭ, oameнĭ simплiĭ, sȣnepstiцioшĭ,
Шi воĭ, oameнĭ mîndpiĭ шi ръȣtъчioшĭ.
De simвoлȣл пъчiĭ въ annponiaцĭ,
Шi алле лȣĭ sakpe kȣлорĭ adopaцĭ:
Eллȣ este eшapпa челлȣĭ Kpeatopȣ;
E simвoлȣ аллȣ пъчiĭ шi аллȣ вȣkȣрieĭ,
Eмвлема вieцiĭ шi a apмonieĭ,
Шi steaoa поларъ a ȣnȣĭ пoпopȣ!“

III.

Ла aste kȣвinte gazȣл tpikoлорȣ
Se лъsъ пe stъnkъ în fopмъ de nȣоpȣ;
Iap kъnd вîntȣл мъpiĭ nȣopȣл pisini,
Rafaeлȣ пe stъnkъ nȣ se maĭ zъpi.

SPERANÇA.

I.

Dȣпъ mȣлte ziлле de sȣffepinцĭ gpeлле
Ла ȣmeda ȣmбpъ-a 'nkisopiĭ meлле,
Шi dȣпъ o лȣngъ insomnie gpea,
În kape пepdȣssem kiap sпepanцa mea,
Astъzĭ desпpe zioъ okiĭ am înkisȣ;
În somnȣл ачеsta авȣiȣ ачеstȣ вisȣ:

O fantasmъ mape se лъsa din nȣopȣ,
Kȣ sgomotȣл ȣneĭ akвiлe în sбopȣ.
Ȣmбpa se oпpeшte dpept în faцa mea,
Шi d'odatъ fopma de Madonъ ia.
Шi ачеа Madonъ авеа kinȣ diвinȣ:
Faцa eĭ o posъ, sъnȣл eĭ ȣnȣ kpinȣ;
Okiĭ eĭ албastpiĭ, doъ пepȣzeлле;
Fpȣntea eĭ înчinsъ daлбe flopiчеллe,
Ȣnȣ пъpȣ ka mъtassea пe ȣmepĭ kъdea,
Албъ dpaпepie o înвъллȣia,
Шi ȣnȣ пpȣnkȣ пe sъnȣ'ĭ пъpea addopmitȣ.
Iap ачеа Madonъ astfeл 'mĭ a вopбit:

II.

— Шtepцe-a taлле лakpъmĭ, o пoetȣл meȣ;
Шi askȣлtъ бine че o sъ'цĭ sпȣiȣ eȣ.
A ажȣns ла чеpȣpĭ pȣgъчȣnea ta,
Шi eȣ sȣnt tpimisъ a te konsoлa:

Віŏ sъ ревърsŏ somnsл neste kорnsл tъŏ,
Ші dsлчea snеранцъ în ssffлetsл tъŏ.
— Чіne eшtĭ ts dаръ? Каре ĕ ал tъŏ nsme?
Патріа ta kаре? Ешtĭ din astъ лsme?

— Патріа mea, Черsл; msшъ, Провеdinцa;
Sъроріле meлле, Isвіреа, Крedinцa;
Іар mie în лsme îmĭ ziче **Sперанца**.
— Dівinъ Sперанцъ! Ts 'ndsлчешtĭ віаца,
În валлеа ачеаsta de лакръmĭ шi kinŏ,
Челлор kарі цеme шi amар ssspinŏ!
Бinekssвîntatъ fie missiea ta!
Dар spsne 'mĭ, Sперанцъ, msлt воіŏ maĭ ръвda?
— Ssffере 'n tъчере, о nрisonnieрŏ:
Ts eшtĭ ka шi mine sпŏ tрimisŏ din чеpŏ
Sъ konsoлĭ în лsme пе орвĭ шi орfanĭ,
Ші sъ annsnцĭ moартеа kрszілор . . . . . .
Missia ta este Віцis-a fsлцера,
Ші sakра Віртste a înksnsna.
А ta konsoларе, ksцetsл seninŏ;
Іар a ta pesплatъ, ksnsna de spinĭ.
Bezĭ ts прsnksл ъsta? Fрsktŏ ал Верітъцiĭ,
Еллŏ este emблеmъ а Поstерітъцiĭ.
Ачеsta odatъ îцĭ ва ръsплъti:
Еллŏ meрітsл, singsр, шtie прецsi.
Къntъ dар шi sперъ, о nрisonnieрŏ:
Soареле віецеĭ stрелsче пе чеpŏ.
— Ns въzŏ niчĭ sпŏ Soаре; noante въzŏ adъnkъ:
Кънчĭ Вsлtsрsл цinъ пе ъллŏ koлцŏ de stъnkъ,
Кънчĭ Бsха se плъnце пе ачеа рsinъ,
Ші Ŏрssл msрmsръ în a bizsinъ....
Nsорĭ groшĭ nрetstindenĭ; шi din nsорĭ eшind
Fsлцере шi tрънsnetŏ, moартеа превеstind.
— Nsорsл че 'nвълеште ал віецеĭ Soаре
Ва fi snартŏ îndatъ d' Asstрsл челлŏ tаре.

Кꙟчĭ че е Проgресȣл? Nілȣл че 'шĭ реварсъ
Апеле-ĭ fekȣnde пе kъmпia gpassъ.
Stавілеште Nілȣл: toppentȣл sfъpamъ
Шi tърраште 'n kȣpsȣ-ĭ stъnka de apamъ.
Прin dȣpepe mȣma naште omȣ în лȣme,
Прin dȣpepĭ taлentȣл kaпъtъ penȣme;
Іар taлentȣл este Soapeлe 'n Natȣpъ,
Каре 'nsȣffлеџеште opĭ-че kpeatȣpъ;
Sȣffepinџa iapъшĭ este пȣpgatopȣл
Прin kape taлentȣл îшĭ ia în чepȣ sвopȣл.
О пpisonnipe, нȣmaĭ лъkpъma:
. . . ."

III.

Ла aste kȣвinte Sпepanџa diвinъ
Ȣnȣ въpȣtȣ пe fpȣnte-mĭ sвȣpînd a лъsat:
Faџa mea fȣ toatъ de лȣminъ плinъ...
Atȣnчia din somnȣ-mĭ eȣ m'am deшteptat.

CREDINÇA.

I.

Ера о noапte tpistъ: tьnnetьл вьвьia,
Шi tpъsnete 'ndешite пъmîntьл sgьdьia,
Шi шерпî лъngî de лъminъ npin gpoшî пьорî шерпьia,
Шi апа în kaskade kъ вьеtъ жоs kъdea.
Întokmaї k'ачеа noante аллъ meъ sъffлetъ ера;
Ка Iakовъ патpiapxъл, k'о ъmбpъ se лъntа.
Шtiinцъ шi kpedinцъ, еллъ tot disnpeцъisse.
Demonъл desnъpъpiї în Iadъ îллъ îmвpiнчisse.

О воче-atъnчї sekpetъ îmї zisse kъ'ntpistape:
„De че m'аллъngї, noete? Nъ mъ kъnoшtї tъ oape?"
Ъn angeлъ de лъminъ ера în faцa mea!..
Îллъ kъnoskъiъ îndatъ: ачеstъ angeлъ ера
Ачелла че'n Goлgota пе Kpistъ л'а konsoлat,
Kъnd пentpъ npima oapъ Isъsъ a лъkpъmat;
De astъ datъ însъ astъ angeлъ de snлendoape
Авеа numaї о kpъче de aopъ foapte mape.
Statъpa-ї d'Amazoanъ, de akвiлъ kъtapea,
Beшmъntъл sъъ ka fokъл, ш'алвastpъ чingъtoapea.
Iap angeлъл ачеsta аша еллъ'mї a вopвit:

II.

„De mine, о noete, шi tъ te-aї îndoit?
Dap nъ sъnt eъ ачелла kape te-am sъsцinъt
Din fpageta-цї etate шi nînъ'ntp'astъ minъtъ?
În черъл apmoniеї kъ чine aї sъвpat?
Ачелле miї de sfеppe kъ чine-aї вisitat?
Kъ mine!.. Eъ sъnt sopa maiope a шtiinцeї,

Шi ѕпа dintpe челле tpeĭ fiie a Пpoвedinцeĭ.
Пpin mine Пitagopa odatъ admipa
Opkestpa планetapъ, че Nевtоn аппрова.
Kѕ mine чine este, kѕ еллѕ е Dѕmnezeѕ;
În kontpa-mĭ чine este, kѕ dъnsѕл nѕ sѕnt eѕ.
Kъnd kadѕ попоlĭ шi oamenĭ, eĭ n'aѕ kpezѕt în mine.
Nimikѕ nѕ поate omѕл în лѕme fъpъ mine.
Пpin mine pеѕшipъ Moiѕe шi Amonѕ,
Шi Pafaeлѕ шi Dante, Бpѕtѕs шi Baшinkton.
Opĭ kъte лѕkpѕpĭ sakpe шi mapĭ вezĭ пpe пъmîntѕ,
Sѕnt fanta mea, поete; în toate, eѕ, eѕ sînt.
Пpin mine se'пълцapъ koлoane, шi палаte,
Шi statѕe, шi temпле, шi пipamizĭ, шi toate.
Opĭ чine kpede'n mine, din sѕfлetѕ, kѕ apdoape,
Kiap mѕnцĭ ka Чimбopasѕл еллѕ поate sъ doбoape;
Шi вaĭ de omѕл kape de mine se'ndoeшte!
În еллѕ лѕtѕл лѕkpeazъ, шi лѕtѕл se sdpoбeшte.
Bъzѕt-aĭ Somnambѕлѕл? De че nѕ kade oape
Kînd еллѕ aлеapgъ пeste aвise fiopъtoape?
Kъчĭ sѕffлetѕл, еллѕ singѕp, în Somnambѕлѕ лѕkpeazъ:
Iap sѕffлetѕл e Zeѕл че nѕ se'nfiopeazъ.
Te îndoeшtĭ tѕ înkъ de лegea пemѕpipiĭ,
De лeцiле miшkъpiĭ, de лeцea пpoпъшipiĭ?
Dap aste лeцĭ sѕnt skpise în kaptea istorieĭ,
În kondika Natѕpeĭ: e лeцea **apmonieĭ**,
Пe kape toцĭ maptipiĭ ла попоlĭ аппѕnцapъ,
Шi пentpѕ kape лeцe toцĭ sъnцeлe'шĭ въpsapъ.
Askѕлtъ, шi вeĭ kpede..."

Шi Angeлѕ-askѕлtъ;
O вoче-ѕпiвepsaлъ în Xaosѕ pesѕnъ:

„Spre цinta-ĭ Omenipea mepeѕ înainteazъ;
Ea nѕ stъ o sekѕndъ, niчĭ nѕ înapoiazъ.
Ачеea че e 'n mape *пѕmîntѕл-makpokosmѕ*,

E în miniatѕръ ші *отѕл-mikpokosmѕ*.
Іар ѕалтѕл нѕ esistъ de-лok, нічї în Natѕръ,
Kѕm нічї în omeніpe, kѕm нічї kiap în kѕлtѕръ:
Пе ноапте о пречеde kpeпѕѕkѕлa fpѕmoaѕъ,
Ші іарна ġpea annѕnџъ о варъ padioaѕъ.
Проġpeѕѕл е toppentѕл, че kpeште, se търеште,
Ші kînd afлъ обѕtakoлѕ, îл ѕпарџе, îл ѕdpoбеште.
În лѕme totѕ se skimбъ ѕѕб форmъ maї пepfetъ;
Nimik însъ нѕ ціере. Natѕpa е komплеtъ.
Шtiinџa azї пробеazъ kъ'н ѕънѕ-astѕї пъmîntѕ
Pѕine îmпіеtpite d'o aлtъ лѕme sînt.
Moise Kpistѕ deвine; ші Бpѕtѕѕ, Башinktonѕ;
Іар Елеfantѕл este antikѕлѕ Mastodomѕ.
Antічеле попоаре че ѕѕnt azї mopmîntate,
Ші наџііле modepne че zakѕ паралisate,
Dopmѕ toate în џъppîna din kape ѕ'аѕ fopmat:
Къчї Soapeле віеџеї нѕ ле-а еллеktpisatѕ.
Din **ѕръ** moaptea наште, віаџа din **amopѕ**:
Аічї zaче sekpetѕл opїkъpѕia попорѕ.
Ѕнѕ попоЛѕ нѕ kѕ ѕпada se îmбѕнъtъџеште;
Пе еллѕ **ideea sakpъ** îл peînsѕffлеџеште.
Еллаda, Іѕdeea, din лѕme н'аѕ пepit:
Ші astъzї tpъeskѕ елле ѕѕб нѕme diffepit.
Еллаda este Фpanџa; Kaptaџinea, Anġлia;
Dачіa, Іѕdeea; ші Рoma е Рѕѕia.
Алџї timпї, алте mopaвѕpї. Sѕnt попоЛї destinaџї
А fi kondѕkъtopiї челлор înaпoiaџї.
Алtoiѕл înвіаzъ tѕлпіnеле ѕskate,
Ші **Adeвъpѕл**, Naџiї че ѕѕnt паралisate."

III.

Ші angeлѕл **Kpedinџeї** kѕ kpѕчеа'ї m'a attinsѕ;
Іар ла лѕmina ziллеї kънd okiї am deskisѕ,
Ла opizontѕ deпapte ѕн soape stpeлѕчеа,
Ѕнѕ *soape de віаџѕ* че totѕ însѕfлеџіа.

CHARITATEA.

„Чine-арsnkъ în Sпaцiš ачea sпssъ de sopĭ?
Чine opnъ Пъmъntsл ks flopĭ, пasъpĭ шi nsopĭ?
Чine sssцinc oape aчeлле sfeppe sss?
Minsneлe Natspeĭ de чine s'aš пpodss?
Dap omsл, лeš-fspnikъ, eллš, Zesл astei sfepe,
Пpin чe sekpetš вieazъ, esistъ ш'aпoĭ пiepe?“

Sn stълпš de fokš atsnчia s'a пssš în faцa mea,
Ш'o вoчe sзвepanъ în stîлпš ama вopвia:
„Ssnt Aлfa шi Omega, Пpinчinš ssnt шi Finitš.
Ssnt ssffлetsл a toate: ssnt **fokšл înzeitš.**
Пpin mine tot esistъ, пpin mine tot вieazъ:
Шi плante ш'animaлe пpin mine se kpeazъ.
Diвinsл kandeлaвps din Xaosš eš л'am skosš;
Шi tot чe e d'assпpa, шi totš чe este жosš.
Пe Ispaeлš odatъ, eš, stîлпsлš de лsminъ,
Kondsss-л-am пpin stenne în sakpa Пaлestinъ.
Пpin mine Kpistš pestoapnъ koлosssл чeллš pomanš,
Шi пe Adam îл smsлцe din giappa лsĭ Satanš
Пpin mine opĭ-чe пonoлš s'anпponiš, se'nfpъцeшte,
Шi stapea лsĭ чea tpistъ se însnъtъцeшte.
Пpin mine Omenipea шi opĭ kape пonopš
Ba 'nfiinцa îndatъ **o tspmъ ш'snš пъstopš.**“

Misteņioasa вoчe d'odatъ a tъkst;
Iap stîлпsл чeллš de flakkъpĭ atsnчĭ s'a пpefъkst
Întp'o Madonъ, kape epa înцksnцisatъ
De пpsnчĭ în mape nsmъpš, ks faцa лsminatъ.

RUMĂNIA.

(7 şi 9 Okt. 1857).

La artistulŭ Amanŭ.

I.

А попції mantъ neagrъ se пеpde ’n depъptape,
Ші авpора-аппвпцъ о zi nemвpitoape;
Іар întp’вnӗ пвоpӗ de аоpӗ, п’о пажіште kв flopĭ,
Doĭ anцелĭ se лъsapъ, fpвmoшĭ ka doĭ Amopĭ.

Epaӗ doъ *Bestaлe*; шi вna е *влondinъ*:
Міжлоквл еĭ ka kpinвл шi okiвл de azвpӗ;
Іар чеелалtъ *smeadъ*: о faцъ de fokӗ плinъ,
О вpавъ Amazoanъ, шi okiвл de Вълtвpӗ.

Ші ambеле fечоаре пъртаӗ fotъ шi iie,
Kostвmвл че îл поартъ копiлла лвĭ Traianӗ:
Kostвmӗ пittopeskӗ, dвлче, шi плinӗ de поеsie,
Че face съ палпite d’amopӗ вn ветеpanӗ.

Влondiпа îшĭ înkлinъ а еĭ fpвnte kвpatъ
Пе sъпвл kaлdӗ алӗ smeadeĭ, вnӗ sъпӗ nemвpitopӗ;
Іаръ kв mъna stъngъ, копiлла adopatъ,
Înчiпце міжлочелвл ivвiteĭ saлле sopӗ.

II

— Прiмеште, zічеа влонda k’о воче ’пdвioшatъ,
Прiмеште-mъ ла sînв’цi, diлekta mеа svpopӗ;
Протецеmъ, ka sopъ maiope шi stimatъ;
Ші împpвmвtъ’mĭ, леле, ав tъӗ пвme d’amopӗ,

„Sȣnt sekȣлĭ, sȣpioapъ, de kъnd sȣntem stpiвite;
De kъnd fataлa soapte ne desпъpцi пe noĭ;
Kȣ inima, kȣ лimвa, mepeȣ̆ am fost ȣnite;
Azĭ sȣntem шi în fantъ! O ȣmвpe de Epoĭ;

„O вoĭ, **Mixaĭ, Kopвine,** шi tȣ, **Шtefan** чeллȣ̆ mape,
Чe пentpȣ глopĭa noastpъ вoĭ в'aцĭ sakpifikat,
Sълtaцĭ de вȣkȣpie în sakpeлe aлtape:
Kъчĭ вisȣл вostpȣ d'aȣpȣ̆ azĭ s'a peaлisatȣ̆!

„Kȣ tine, sȣpioapъ, kȣ tine mъ simцȣ̆ tape;
Mъ simцȣ̆ kȣ tine 'n stape kȣ лeii-a mъ лȣпta;
Пpiвeшte aste вpaцe... de sekȣлĭ пoaptъ feappe!..
Odatъ пȣptaȣ̆ sчeпtpȣл!...“

— „Destȣлȣ̆, sȣpopa mea.

„E zioa вȣkȣpieĭ; învette dap mъxnipea.
(Пe fpȣntea влondeĭ smeada denȣsse-ȣn sъpȣtatȣ̆)
Kȣ noaпtea чe se dȣsse sъ пiapъ sȣввenipea
Aчeллop ziлe tpiste чe noĭ, вaĭ! am gȣstat!

„De astъzĭ înainte, a noastъ вȣkȣpia!
Ȣnȣ̆ sȣffлetȣ̆ шi ȣnȣ̆ nȣme, ш'aчeллaш nȣtpimentȣ̆.
Deвisa noatpъ fie Dpeптatea шi Fpъцia;
Iap missiȣnea noastpъ, лȣmina 'n Opientȣ̆!“

III

D'aȣпpa asteĭ gpȣпe o stea mape лȣчea,
Шi doъ kȣpkȣвee sȣв stea se лegъna;
Iap o *шoпîpлъ* вepde în пȣлвepe pînжia
Лa Akвiлa pegaлъ чe neste nȣopĭ плana.

Din natpȣ пъpцĭ de лȣme exoȣл pъsȣna:
Tpъiaskъ **Pomъnia**! Tpъiaskъ **Steaoa** sa!

CINA DOMNULUĬ.

I.

Îп презіоа морції Kpistŭ ла masъ stà,
Ші л'аї въї disчіпвлї ворвіа еллŭ аша:

„Fраціï meï de kpвче, пînъ kînd maï sînt
Вр'о kъtева оре kв воï пре пъmîntŭ,
Askвлtaціï *Квîntвл* че л'am приimit
Deлл'алŭ meŭ пъpinte, kape m'a iввit.
Amiчï, воï kвпоашtеціï kondвita mea,
Преквm ші mорала ші inima mea;
Елле пв резпіръ dekît *Kapitate*:
Аmорвл de oameпï ші de Zeitate.
Ачееашï mораль ші воï пропагаціï:
În пвmеле kpвчiï пе toціï batezaціï;
Крвчеа, astъzï semпвл челлŭ de вmiліpe,
Fi-ва пentpв oameпï а лор mъntвіре.
. . . . , ...
. . . .
Missiвпеа воаstpъ *Bepitatea* fie;
Iap deвisa воаstpъ, *Dpentate*, *Fpвціе*.
Semъпаціï съmînца kape eŭ в'am dat;
N'askвndeціï пічï впвл череsквл taлantŭ:
Къчï amapŭ ачеллвï че'л ва skamota,
Saŭ kape'л ва вinde, saŭ îл ва 'пgропа!
Întp'o zi ачелла ва fi întpeвatŭ
De Postepitate пentpв-ал съŭ taлantŭ;
Че ва zіче oape kînd Еа ва afла
Квm kъ пentpв Чеzapŭ еллŭ îллŭ вpekвла?
Мерцеціï, fъръ вврвъ, fъръ 'пkълцъminte:
Въ поарtъ de gpiжъ вvпвл meŭ пъpinte.

Челлŏ че îngrižaште de пасърї ші mieї
Пsteа-ва съ sïte n'Апостолiї meї?
Креаторsл înssшї съ ва inspira:
D'елокsенцa воаstръ toцї se вор mira.
Disagъ воï nsmaï ші вïttъ пsртацї:
În disaga воаstръ ръбdареа бъгацї;
Іар ks вïttа gроassъ съ sецї апъра
De къïniї че'n калле ла воï se вор da.
Inima ĕ disaga; ші вïtta, ksвîntsл;
Nsmaï ks ачеstea колindацї пъmîntsл.
Ші kînd Бабілоне воï абandonацї,
Dsпъ 'nkълцъminte праfsл sksтsрацї:
Ка ніčї însшї праfsл din Sodoma лор
Съ ns профаneze ал вострs ніčорŏ.

„Ка mine de Demonї вецї fi ispitiцї:
D'алле лор ksвinte ns съ атъціцї;
Însшї tronsл лsmiї daka вi л'ар da,
Пentps вepitate îллŏ вецї refssa:

. . . .
. . . .

„Іар кънd пentps mine вецї fi pestigniцї,
Ші sčïшї ks пietpe, ші feppestpsiцї,
Пе sčigъtopiї вошtpiї съ'ї eptацї;
Пentps eї ка mine ші воï съ psgацї:
Nsmaï ks бліndeце, eptаре ш'аmорŏ
Îmбліnziцї kiар tigps челлŏ îngpozitopŏ.
Адевърŏ zik воъ, nsmaï прin аmорŏ
Se реалizeazъ **tsрma** ш'snŏ **пъstорŏ**.
Тsрma ĕ Omenipea; пъstорsл, Dpentatea;
Іаръ adевърsл este Zeitatea.
Ksвintеле mелле se вор реалisa,
Кiар кънd toцї tipaniї ле-ар îmпiedika.

„Sekълъл în kape astъzî bieцъieskъ,
În аллеgopie черea сь ворвеskъ,
Ka mopaлa sîntъ сь почiъ пpoпaga;
Dap веni-ва timпъл kънd mopaлa mea
Ва fi esплikatъ tape шi пe faцъ;
Шi atъпчї kълdъpa eї чea de вiaцъ
Ва îпвiea mopцiї, opвiї вop вedea,
Вop аъzi sъpziї, mъцiї вop stpiga.
Atъпчї omъл пeste Skopпiї ва kълka,
Шi Лeї шi Балаъpї еллъ ва sfъppima.

„Înkъ ъпъ konsiлiъ сь вь maї daъ eъ:
Okoлiцї în kaлле пe omъл чeл pъъ.
— Шi kъm сь'л kъпoaштemъ? — Dъпъ kiпъл съъ:
În faцъ сь вede omъл вънъ saъ pъъ;
Saъ e Лъпъ, saъ Вълпe, saъ e Mieллъ kъpatъ.
Omъл челлъ pъъ este ъпъ omъ însemnatъ.
Лъпъл se kъпoaште dъпъ пepiї съї,
Шi шapпeлe iapъшї dъпъ kлoпoцeї.
Apвopъл se вede dъп'a saлле fpъkte,
Шi oameniї dъпъ fanteлe tpekъte.
— Dap kъm пoate omъл ka сь fie pъъ,
Kъnd еллъ пoapтъ kiпъл ал лъї Dъmnezeъ?
— Din doъ-eлemente Omъл e kpeatъ:
Din matepїa вpъtъ шi sпipitъ kъpatъ.
Sпipitъл e апцeлъ, вestia ъп лъttъ,
Komвinate вine de челлъ Neвъzъtъ.
Апцeлъл în вestiї este esiлatъ
Пentpъ kъpъцipea de npimъл пъkatъ*).
Kъnd пe omъ kълtъpa пъ îл лъmineazъ,
Omъл e o feappъ: вestїa gъвepneazъ;

---

*) Аллъsiъne ла пassiъniлe вestiaлe, kapi, npiп kълtъpъ, пepdъ gpadat din seлвъtъчia лop, potpiвit kъ пpogpe-sъл чiвiлisaцiъneї.

Кънd омȣл е însъ віne лȣminatŭ,
Анџелȣл dominъ: омȣл е Sokpatŭ*).

— Че deвіne омȣл dȣпъ а лȣї moapte?
— Se metamopfosъ fie kape пapte:
Лȣтȣл лȣtŭ deвіne, kȣm s'а ші пpodȣsŭ,
Ші sъ deskomпȣne пpekȣm s'а komпȣsŭ;
Іap sпіpitȣл sakpȣ алџї oamenї віeazъ:
Опepіле saлле Genії нȣoї fopmeazъ.
Лamпъ-а Omenipії, омȣл se sfîpшеште
Ка fъkліea kape лȣчind se toпeште.
Fлamma, олліŭ, skama, че se faче oape?
Totȣл se tpansfopmъ, dap nimik нȣ moape.

— Dap чine аппрinde fokȣл omeneskŭ?
— Челла че inflammъ fokȣл челлŭ чepeskŭ;
Fokȣл ȣmanŭ însъ tpeвȣie sȣsџinȣt,
Ка în kъminŭ fokȣл din лemne fъkȣt.
— Че sȣnt алле gлoвȣpї, алле steлле miї,
Че лȣчeskŭ пе чepȣpї ka niшte fъkлiї?
— Sȣnt ші елле gлoвȣpї ka а noastpъ teppъ,
Ші fieште kape kȣ-а лȣї atmosfeppъ,
Кȣ плantě, animaлe, konfopme kȣ ea.
În ачелле gлoвȣpї sпepŭ а не вedea!
Къчї Sпіpitȣл, лівepŭ d'а лȣї înkisoape,
Sȣвt о fopmъ нoвъ ші нeмȣpitoape,
Ва вedea oвiekte че нічї о fiinџъ
Нȣ поate sъ вazъ dekъt kȣ kpedinџъ.
Пassъpea înkisъ вede totŭ пpin gpiллъ;
Neпȣtъnd sъ sвoape, віata Fiлomiллъ
Кънtъ toatъ ziоа пînъ înопteazъ;
Dap deskide'ї ȣша ші о лівepeazъ....

*) E kȣnoskȣt kъ Sokpatŭ, пpin kȣлtȣpъ ші kontaktȣл kȣ въpвaџї лȣminaџї ші віptȣoшї, а пȣtȣt înfpîna peллeле апплekъpї пpiimite de ла natȣpъ.

Флотілла збоаръ, з'а пердзt în нзорз;
Ssffлetsл dap ліберз е пазъреа 'n зборз.

„Къt пазъреа шаde 'n koлівіа за,
Пазъреа ачееа trèбзе-а kъnta.
Пînъ kъnd în баркъ пілоtsл ва fi,
Пілоtsл ачелла katъ а плзti.
Пъnъ kînd în лаmnъ олліsл ва sta,
Kandeла ачееа katъ–а лзmina.
În ачеаstъ лзmе Омз ĕ trekъtорз;
Іар лзmеа ачеаsta, візз аmъцiторз!
Корnsл este барkа; ssfflеtsл, пілоtsл;
Віаца е очеаnsл, mормîntsл е nорtsл.

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

— Чіне'ці а sпзз astea, о Іsssssл meз?
— Леціле *Natspeĭ*, че е Dsmnezeз.
Плаnte, аnimaле, tot че аці въззt,
Nsmaĭ nentps оаmenĭ tot Еллз а fъkst;
Іар пе омз, s'admipe п'ал зъз Dsmnezeз,
Ші ka зъ ажзte пе semensл зъз.
Kiар Natspа ziче:“ оаmeniĭ ssnt fpaцĭ,
Авъnd totз sn ssffлetз ші snз înчеnstз;
Înцеллеntsл fie kърта челлор-л-алцĭ.
Тата Оmenipiĭ е челлз Neвъzst,
Kаре, пріп ъллз Soape, пе тоцĭ înkîлzешtе,
Ші пріn astъ terpѣ, пе тоцĭ і nstpешtе;
Іар челлз че воешtе а fi Domnitорз,
Ачелла зъ fie зервsл tstspор.“

. . . .

. . . .

„Tot а fъkst біnе Пъpinteле meз,
Kiар ачелле лзkрзрĭ че зе kpedз sn ръз:

Bîntȣpĭ ші insekte kȣpъџ'atmosfeppa,
Moaptea ші делȣвiȣ̆ реџенеръ teppa;
Ші kiap din omide, че podȣ̆ алле флорĭ,
Esȣ̆ koroana *Флореĭ*, флȣttȣpĭ tpikoлopĭ;
Ші вeninȣл însȣшĭ, че продȣче moapte,
În opĭ-че pemediȣ̆ ape ші еллȣ̆ napte.
În Natȣpъ este apmonie 'n toate!

— De че nȣ esistъ ші 'n Soцietate?
— *Лȣnta* întpe доъ npinчine kontpape*).
Продȣче ачеastъ desopdine mape;
Dap kiap astъ лȣntъ тpeбȣe sъ fie:
Къчĭ dintp'însa naшte sakpa apmonie.
Astfeл, доъ kazȣpĭ împotiвitoape
Продȣkȣ̆ алte gaze d'effekte kontpape.
Ръȣл вine nȣmaĭ de ла Fapiseĭ,
Че sȣnt întpe oamenĭ ka лȣпiĭ 'ntpe mieĭ;
Dap ші Fapiseȣл este nечessapȣ̆:
Къчĭ împinџe iȣte aл *Pefopmeĭ* kappȣ̆.
Posa fъpъ sпine niчĭ ȣnȣ̆ npeцȣ̆ nȣ ape.
Gpîȣл nȣ pesape fъpъ de sȣdoape.
Omъл npeцȣeшte maĭ вine плъчеpea,
Dȣпъ че deшapтъ kȣпа kȣ dȣpepea.

„Mopaлa mea sakpъ se noate konpinde
Nȣmaĭ în ачеste kъte-ва kȣвinte:
„*Че цie nȣ'цĭ плаче*
„*Алtȣia nȣ fаче.*"
„Asta o 'nцeллeџe opĭ че mȣpitopȣ̆;
Чine o npatikъ, e ȣnȣ̆ Saлваtopȣ̆.

. . . .

. . . .

„Eȣ̆ nȣ mъ плъngȣ̆ însъ de ъĭ Fapiseĭ,
Niчĭ de Gȣвepnopȣл, niчĭ de Къptȣpapĭ:

*) Tipannia ші Лiвeptatea, Adeвъpȣл ші Minчȣna.

Къчĭ toцĭ eĭ se skȣsъ kȣ kpȣdȣл Чеsapȣ;
Еȣ mъ плîngȣ de ȣnȣл din konfpaцiĭ meĭ!
Kiap întpe воĭ este ȣn omȣ însemnatȣ,
Kape ла Kaĭafa astъzĭ m'a tpъdat.

— Чine e ачелла? Kape dintpe noĭ?
— Nȣ îл ȣnȣiȣ пе нȣme: îл kȣnoaштeцĭ воĭ."

Atȣnчĭ ȣnȣл л'алtȣл kȣpioшĭ пpiвipъ,
Ш'asȣпpa лȣĭ-Iȣda okiĭ лоp s'oпpipъ.

— Шi de че te вinde? — Къчĭ e ȣnȣ omȣ pъȣ.
— Fъpъ motiвȣ însъ? — Къчĭ sȣnt Dȣmnezeȣ!
— Шi пе kъt te вinde? — Пе tpeĭ zeчĭ de банĭ.
— Îл kȣnoaштem, Deamne. — Daka mъ iȣбiцĭ,
Aiчĭ ал sъȣ нȣme нȣ îл nomeniцĭ.
Adeвъpȣ zikȣ воъ, нȣ песte doĭ annĭ,
Пeste doъ zілле se ва spînzȣpà:
Kȣцetȣл лȣĭ însȣшĭ îллȣ ва sȣgpȣmà.
Nȣ e пiчĭ o fantъ fъpъ de pesплatъ.
Viцa tpъdъtoape este блestematъ!...

. . . .

. . . .

„Moaptea mea пе kpȣче este пeчessapъ:
Tpiȣmfȣл *Dpenтъцiĭ* moaptea mea пpeпapъ.
Naштepea шi moaptea opĭ kъpiĭ fiinцe
Sȣnt skpise de mîna sakpeĭ Пpoвedinцe.
Nimenea în лȣme нȣ poate-eвita,
Niчĭ kiap Ȣniвepsȣл, destinata sa.
Пpekȣm плoaca, kape kъzъnd пpe пъmъntȣ,
Холdeлe smълteazъ kȣ gpîne шi флopĭ,
În лȣmea mopaлъ sънцеле челлȣ sîntȣ
Desвoлtъ în ȣmбpъ gepmiĭ kpeatopĭ.
Пomȣл лiвeptъцiĭ kînd s'o întъpi,
Toцĭ tipanniĭ лȣmiĭ нȣ'л maĭ пot sdpoбi.

„Eŭ iллŭ ертŭ п'ачелла каре m'a трьdat:
Фьрь dînsъл поате н'ашї fi тріъmfat!
Adesea în лъme челлŭ maї mape віне
De ла inamікъл челлŭ maї крьdŭ не віне.
Sъліца ші Кръчеа, ші Stema de sпіне,
Алреолъ sакръ fi-вор пентръ mine;
Astъ алреолъ ва împръштia
Noaптеа варварiеї че не degpada.
Dap mълt sънџе însъ se ва maї вързa
Пінъ kînd Dpeптatea sъ поатъ трона!
— Ші нъ е пътінџъ ка sъ skaпї de moapte?
Тъ ештї нечеssapiŭ пентръ-Ъmanitate.
Ънŭ профетŭ ка tine кът віне нъ фаче
Ла попоръл каре în жъгŭ de fepŭ zаче!
— Тоатъ пікътъра de sънџе d'аллŭ meŭ
Ва продъче 'н лъme кътe-ънŭ Nazapeŭ.
— De е тревъінџъ, тоџї вом mъpi noї,
Ка sъ skъпъm лъmea de Шерпї ші Stpigoї.
— Татъл meŭ ордонъ: тревъе sъ морŭ!
Че! н'ашї пътea оаре sъ mъ înkонџорŭ
Къ тreї mілліоане de вравї ветеранї?
Dap în лъпta връtъ, песте кълї ва аннї,
Перzŭ поате прочеsъл каре'л апърŭ eŭ;
În лъпta моралъ, тріъmфъ é ал meŭ!
Însъ, н'авеџї teamъ, Рома ва къdea,
Ші *Idoлїї* лъmiї se вор sfъppîma.
Къ пачеа ш'аmоръл în лъmĕ am венit,
Boeskŭ sъ морŭ astfeл прекъm am тръit.
Кръчеа mea, maї tape ка miї легioane,
În къpînd sdpові-ва Temплърї, Вавілоане;
Ші тіраniї лъmiї вор fi sfъppîmaџї.
Фраџї, не тръdъtоръл ші воï sъ'л ертаџї.
Фііџї ъпіџї ка фраџiї ші sъ въ amaџї.
Къчї, iаръшї zikŭ воъ, нъmaї пріп amорŭ

Se реаліseazъ **Тȣрma ш'ȣnȣ Пъstорȣ**:
Adikъ, Dрепtatea între пополї fраці.

„Лȣаці тоці din *пȣїnе*, емблема Dрепtъцїї;
Ші беці *вінȣ*, сімболȣл ал Fраtернітъцїї.
Къчї, amin zikȣ воъ, пеste къці ва annї
Рома е къzȣtъ кȣ а еї tірannї.“

Ла ачеste ворбе Іsȣs а tъкȣt.
О tъчере маре atȣnчї s'a fъкȣt.
Nimenї nȣ'ntрерȣmпse профȣnda tъчере
Фъръ ʼnȣmaї Петрȣ, zikънd кȣ dȣрере:
— Кȣ tine, Іsȣse, воеskȣ а мȣрі;
Ші пînъ пе Крȣче а te însоці.
— Adeвърȣ zikȣ ціе, пънъ n'o кънta
De tреї орї Кокошȣл, te веї лепъda
De Fiiȣл Марієї; dар te веї къі,
Ші а ta къінцъ tъ ва мîntȣі.
Петре ал лȣї Simonȣ, пе krediнца ta
Бісеріка Крȣчії se ва рidika;
Însъ, ка ші tine, аї tъї ȣрмъtорї
Вор профana Крȣчеа пънъ de tреї орї;
Dар къіці ка tine, вор afла ерtаре;
Ші а лор ісбіре ші krediнцъ tаре
Вор фаче sъ tремmе în палаtȣл лор
Тоці Desпоцїї каpі мȣнчеskȣ пе попорȣ.
Desпоцїї atȣнчіа, sіліці de Пъstорї,
Ка sъ skапе віаца ші аї лор фечорї,
Вор salва еї singȣрї din ланцȣ пе попорȣ.
Atȣnчї fi-ва 'n лȣме Тȣрма ш'ȣnȣ Пъstорȣ.
Бісеріка'цї, Петре, atȣnчї ва 'nчеtta:
Брȣtta ta domnire se ва tермina.
Atȣnчї ва înчепе а domni Іоанȣ
Кȣ кȣвîntȣл sакрȣ, miї de miї de anї.

Atȣпчia віаца ва fi Парadisȣ̆!
În kaptea Natȣpeĭ astfeл este skpisȣ̆."

Ла aste kȣвinte Іȣda oftѣ,
Іар Іȣsȣ ла dъпsȣл kȣ miлъ kъtѣ.
Петрȣ se apmasse kȣ ȣпȣ̆ kȣцitȣ̆ лatȣ̆,
Ші fiksà пе-Іȣda k'ȣпȣ̆ okiȣ̆ fлъkkъpatȣ̆.
Іakoвȣ̆, ka ші Петрȣ, îл amepinцà
Кȣ ȣп okiȣ̆ de sъпџе kape fȣлџеpà.
Іoanȣ̆ pezimasse fpȣntea'ĭ de amopȣ̆
Пе sъпȣл челлȣ̆ sakpȣ ал лȣĭ Saлвatopȣ̆.
Skapiotȣл însъ sпеpios kъtà,
Ш'о пȣngъ sȣб masъ stpîпџеа'п mъпа sa.

Іȣsȣs, dȣпъ Чina чеа пеmȣpitoape,
Sпълѣ ла Апostoлĭ але лop пічoape.
Віпеpĭ Saлвatopȣл fȣ kpȣчifikatȣ̆;
Tot Віпеpĭ Іȣda s'a ші sпînzȣpat.
Іар пeste tpeĭ zілле Kpistȣ̆ a înвiatȣ̆,
Ші de kiap Kaiafa *Zeȣ̆* fȣ пpokлamat.

JURĂMÊNTUL LUĬ BRUTUS
pe
cadavrul Lucreţieĭ Collatine.

Istoricu.

I.

. . . . Dȣп'a noaпte fatалъ
Кънd Sekstȣs пpofanasse Віptȣtea konжȣgалъ,
Лȣkpeціa adȣпъ пe Бpȣtȣs, п'ал eĭ tatъ,
Пe soцȣ'ĭ, пe konsînцenĭ, familliа eĭ toatъ.
„Iȣвite коллatine, 'цĭ e патȣл пpofanatȣ!...
În noaпtea чea tpekȣtъ Sekstȣs m'a віолat!...
Ачеastъ desonnoape въ жȣpȣ̆ s'o ръsвȣnaцĭ:
În sъnцeлe лop піаръ tipaniĭ влestemaцĭ!“

Zikъnd aчeste вopве, Лȣkpeціa s'a stpeпȣnsȣ̆!...
Ȣnȣ̆ sъпȣ̆ fpȣmosȣ̆ ka kpinȣл пȣmnaлȣл a пътpȣnsȣ!...

Ȣnȣ̆ fълцерȣ̆ de лȣminъ пe Бpȣtȣs лȣminѣ;
Шi Бpȣtȣs idiotȣл în *Анцелȣ̆* se skimвѣ.
„Akȣm, opĭ niчĭ-odatъ! a zisȣ̆ Бpȣtȣs înчet.
Ешĭ, saвie, din teakъ; шi tȣ, лавъ, din пentȣ̆!“

II.

Бpȣtȣs skoate пȣmnaлȣл din плaga sъnцеpъndъ,
Шi'n aepȣ̆ skȣttȣpъndȣ'л, k'o воче detȣnъndъ,
Еллȣ̆ ziче: „П'aчestȣ̆ sъnце, atîta de kȣpatȣ̆,
'Nainte de чe Sekstȣs пe еллȣ̆ л'a пpofanatȣ̆,
Пe dъnsȣл жȣpȣ̆ a stinцe, kȣ opĭ-kape miжлokȣ̆,
Кȣ opĭ-чe sakpifiчiȣ̆, пpin saвie шi fokȣ̆,

Sъmъnџa лsĭ Tapkвine, sъmъnџa лsĭ snspkatъ,
Kopiллs, msmъ, nevastъ, famiллia лsĭ toatъ;
Жsps înkъ kъ în Poma ns voiš maĭ ssfferi,
Ssв nічĭ snš feлš de formъ, Tipannĭ a maĭ domni.
Пe voĭ, Zeĭ, въ iaš maptopĭ лa жspъmъntsл meš!
Taptapsл sъ mъ soapвъ de ns л'oiš џine eš...
Iap kansл tъš, Tapkвine, dpagonsлe fataлš,
De azĭ destinat este лa Zeвл infepnaлš!„

Baлepis, Лskpeџiš, шi Koлatinš, шi toџĭ,
Tpeziџĭ лa aste воpвe ka dintp'snš somnš de mopџĭ,
Admip' metamopfosa лsĭ Bpstss чea ssвлimъ:
Aĭ лsĭ okĭ fлakkъpĭ вapsъ, iap faџa лsĭ espрimъ
Шi ksџete înaлte шi natimĭ înfokate:
Шi spъ, шi вendetъ, ш'amopš de лiвeptate.

. . . .
. . . .
. . . .
. . . . ; . . . .

Пe smepĭ Koлatinsл kadaвps-a pidikatš;
Iap Bpstss џine'n mînъ psmnaлsл sъnџepatš.
Ks astš stindapdš Epoвл în piaџa Koлaџieĭ
Pidikъ tot opaшsл în kontpa Tipanniеĭ.
— „Pomanĭ, лe zічe Bpstss, лa apme! шi'mĭ spmaџĭ!
— Лa apme! stpigъ плeвea. Лa apme aлepgaџĭ!"

III.

Bpstss e înainte de Koлatinš spmatš,
Чe poaptъ п'aл sъš smepš kadaвpsл sъnџepatš;
Iap popoлsл în mapшs'ĭ mepeš, mepeš tot kpeшte,
Лъџindsse ka psopsл чe tpъsnetsл dosneшte:
Aшa din msnџĭ pîpae, kspgъnd ppin въĭ tъkъnde,
Snite ks sopџente, deвinš gîpлe spлъnde.
Ajsnsš în piaџa Pomeĭ, tot popoлsл pomanš,
Setosš de pъssвnape, spлà ka snš oчeanš.
K'snš singspš џestš Epoвл ammste astš Bsлkanš.

— Романĭ, ле strigъ Брȣtȣs, k'o воче de Titanŭ,
Воĭ toцĭ kȣnoaштeцĭ kрima din сънȣл Коллацiеĭ;
Жȣрацĭ воĭ toцĭ ka mine kъdерea Тiранiеĭ?
. . . . .   — Жȣрът! Жȣрът! Жȣрът!
— De astъzĭ înainte авеm sъ assȣdъm:
Къчĭ фъръ sakrifiчiŭ нȣ este Лiвертate...
. . . .
Штiцĭ воĭ къ Тiранiеa e ȣнŭ kameлeoнŭ,
Каре sȣв mȣлte форме mȣнчеште-еа пе omŭ?
Орĭ kape 'ĭ ар fi форma, жȣрацĭ s'o аллȣнgъm
Кȣ fерȣл шi kȣ fokȣл?—Жȣрът! жȣрът! жȣрът!“

Брȣtȣs dȣпъ ачеea пропагъ пе solдацĭ,
Пȣтереа шi sперанца Тiранiлор sпȣрkaцĭ.
Оштiреа фратернisъ kȣ плебеа îmпiлатъ.
Акȣm Рома întreagъ, sȣв steagȣрĭ addȣnatъ,
Kредiнцъ шi жертфiре еа жȣръ Лiвертъцiĭ.
Шi kънd Тарквiне-аппаре ла порцiле четъцiĭ
Шi чере sъ'ĭ deskizъ: „Noĭ нȣ maĭ врем **Тiранĭ**!
Tot попорȣл ръsпȣнde. Sȣntem **Репȣвлiканĭ**!“

BRUTUS ŞI FII SĂĬ.

Istoricu.

I.

О tȣ, Брȣtȣs, пърinte Репȣблічеї pomane,
Алцatъ пе kadаврȣл Лȣkреціеї matpoane;
Тȣ, kape жȣkaшї ролȣл de idiotȣ̆, бȣffonȣ̆,
Ла kȣptea лȣї Тарkвine, stpeбȣnȣл лȣї Neponȣ̆;
Шi sȣfferiшї ȣлtpaціȣл, disпpeцȣл, iponia,
Кȣ ȣnȣ̆ kȣpaціȣ̆ de Stoïkȣ̆, sъ поцї tȣ Tipannia
S'o sanї ла temeлie; sъ поцї-tȣ ръsбȣna
Atîtea inimї kaлde че înkъ sъпцера;
Копii tъї, o Брȣtȣs, îцї seamъnъ eї цie?
Ȣ̆ръskȣ̆ шi eї ka tine infama Tipannie?
Nȣ, nȣ! kъчї eї sȣnt kanii ȣnȣї komплotȣ̆ fataлȣ̆;
Asȣпpa Pomeї însъшї pidikȣ̆ aл лор пȣmnaлȣ̆:
Konsпiръ kȣ Тарkвine, пе вekea-ї temeлie,
Sъ stabiлeze iаръшї бъtpîna Tipannie:
Къчї aspeлe mopaвȣpї Репȣблічеї пъskȣte
Sȣnt greлле pentpȣ inimї în moлличȣnї kpeskȣte!
Ȣ̆n sklaвȣ̆, nȣmitȣ̆ *Bindiчiȣ̆*, deskonepe tpъdapea, *)
Шi konsoлiлop Pomeї**) denȣnцъ konsпipapea;
Iap konsȣлii appestъ п'ачеї konsпiрътopї,
Шi daȣ̆ în жȣdekatъ п'aї Pomeї tpъdътopї.

II.

П'ȣnȣ̆ tponȣ̆ înaлtȣ̆ шi simплȣ staȣ̆ konsȣлiї чеї doї;
În faцa лор staȣ̆ fii лȣї Брȣtȣs amîndoї;

*) Bezї: Istopia Репȣблічеї pomane.
**) Пpimiї Konsȣлї aȣ̆ fost *Брȣtȣs* шi *Колatinȣ*.

Ла патрȣ пашĭ de дъпшiĭ sȣnt toцĭ komплiчiĭ лор,
Înkȣпџiȣрацĭ de gарde шi пȣтеросȣ̆ попорȣ̆.

— Fiind-kъ, ziче Брȣtȣs, sȣnt пробе, търтȣрiĭ,
Къ toцĭ ъштĭ miserавiлĭ, шi kiар aĭ meĭ kопiĭ,
În kontpa лiвертъцiĭ eĭ sȣnt konsпiratорĭ,
De saвie toцĭ моаръ, ka niште tръdъtорĭ!
Нȣ sȣffере azĭ Рома пiчĭ *шерпĭ* пiчĭ *лiпitорĭ*.“
— Eptape, stрigъ плевеа, пentрȣ aĭ tъĭ feчорĭ!
— Azĭ Брȣtȣs este konsȣлȣ̆, aлȣ̆ Pomeĭ-апъръtорȣ̆;
D’a Pomeĭ лiвeptate eллȣ̆ e ръsпȣпzъtорȣ̆.
Че воiȣ̆ ръsпȣnde mъĭne попорȣлȣĭ sовранȣ̆,
Kъnd ар kъdea iар Poma sȣв geappa de tipанȣ̆?
Aiчĭ пȣ sȣnt пъpinte, aiчea konsȣлȣ̆ sînt:
Maĭ sakpȣ dekъt Poma nimik n’am пре пъmъntȣ̆.
Esekȣtорȣ̆ aл леџiĭ, sȣnt пепъptinitорȣ̆;
Kъчĭ леџea пȣ esчeптъ пе Pеџе din попорȣ̆:
’Nainte-ĭ toцĭ sȣnt ȣпа, шi skлавȣ̆ шi Îmпъpatȣ̆.
Kъnd kорпȣл e ’п періколȣ̆, ȣп membрȣ kangpenatȣ̆
Se taie, fie membрȣ ȣп tatъ saȣ̆ ȣп fiiȣ.
Аша лȣkpeazъ-ȣпȣ̆ поподȣ̆ че e лiверȣ̆ шi вiȣ̆.
Аша пȣtea-ва пȣmaĭ s’esiste Лiвeptatea.
Аша opdonnъ леџea, аша ziче Dpeпtatea.“
— Eptape! stрigъ плевеа пentрȣ adoa оаръ.

III.

Брȣtȣs ’шĭ askȣnde faца kȣ manta’ĭ konsȣларъ;
Шi аръtъndȣ’шĭ fii, eллȣ̆ ziче ла лiktорĭ:
„Întъiȣ̆ sъ se ȣчiгъ ачештĭ doĭ вînzъtорĭ...“

Шi dоъ цeste веллe, d’aл лор kорпȣ̆ sепарate,
Zъчеаȣ̆ fъръ mimkаре în sъпџе înnekate:
Ерaȣ̆ fii лȣĭ Бъȣttȣs!.... Плевеа ръmase mȣtъ!..
Akȣma Лiвeptatea ера satisfъkȣtъ.

Atѕnчia Бpѕtѕs zisse, kѕ ѕnѕ̆ sѕѕпinѕ̆ amapѕ̆:
„Fiдĭ воĭ đap пpima жeptfъ п'aл patpieĭ aлtapѕ̆!"

Aпoĭ, пpimвлîndѕ'шĭ okiĭ пeste aчeллѕ̆ пoпopѕ̆
Kape пpiвea în Бpѕtѕs ѕп Zeѕ̆ пemѕpitopѕ̆,
Eллѕ̆ zisse kѕ'nfokape: „đeвisa-mĭ e Dpeпtatea;
Шi Poma a mea mamъ; шi Zee, Лiвeptatea.
Iap fii шi пeпoдiĭ, воĭ, вpaвiлop Pomanĭ.
Peпѕвлika tpъiaskъ, шi moapte лa tipannĭ!"

MUCIUS SCEVOLA.

Istopikѣ.

I.

Тapkвinie Sѣпepвѣл, din Poma aлsѣngatѣ,
Kѣ oastea лѣї Пopsena eллѣ Poma a вloкatѣ.
Пe kѣnd dap toці Pomanii epaѣ deskѣpageaці
De вloкѣл лѣї Пopsena, mѣлці жѣnї determinaці
S'addѣnѣ întp'o noante, шi, пpintp'ѣnѣ жѣpѣmѣntѣ,
Se leagѣ ka sѣ salвe d' Etpѣsчї aл лop пѣmѣntѣ.
S'omoape пe Пopsena: aчesta ĕ aл лop плanѣ;
Iap sopцѣл atѣnчї kade п'ѣnѣ жѣne patpiчianѣ:
Eллѣ Mѣчiѣs se kiamѣ; пopneшte stpeвestitѣ,
Шi'n taвѣpa etpѣskѣ eллѣ intpѣ nezѣpitѣ.

Epoѣл neшcpeшte în koptѣл пpinчiapѣ;
Soлdaцii пpiimeskѣ плata deлa ѣnѣ sekpetapѣ;
E însѣшї sekpetapѣл Пopsenei: вpaвѣ soлdatѣ,
Statѣpa'ї de Epkѣлe. шi вine kostѣmatѣ.

Ka fѣлцepѣл d'odatѣ stpeлѣчe ѣnѣ kѣцitѣ....
Ѹn цinѣtѣ se aѣde.... Ѹnѣ omѣ zaчe лѣnцitѣ!...
E însѣшї sekpetapѣл, de Mѣчiѣs жѣngiat:
În лokѣл лѣї Пopsena epoѣл л' a лѣat.
'Naintea лѣї Пopsena Mѣчiѣs stѣ лegatѣ;
Iap peцeлe пe tponѣ'ї de gapzї e 'nkѣnцiѣpat.

II.

— Чe eшtї-tѣ? шi чe kaѣцї? — Sѣnt чetѣцeanѣ Pomanѣ,
Шi kaѣt пe Пopsena, s'ommopѣ п' aчestѣ tipanѣ.
— Чe pѣѣ 'цї a fѣkѣt dѣnsѣл? — Dap Poma, patpia mea,
Чe pѣѣ 'ї a fѣkѣt dѣnsa ѣпpe a o sѣgpѣmà?

Ръвboiвл вреа Порsena? Ръвboiвл ва авеа;
Dap în ачеаstъ лвntъ întъiŭ еллŭ ва kъdea."
Ŏnŭ fokŭ apde аппроапе п'внŭ piedestалŭ opnatŭ,
Ші пеntpв sakpifiчiŭ astŭ fokŭ е destinatŭ.
„Пріveште, zіче-еровл, kвm лiверв попорŭ
Menpisъ вїаца pentpв ал patpiei amopŭ."
Zikънd ачeste ворве, nemвpitopвл жвпе
Întinde mъna dpeantъ ші пе kърввнї о пвпе.
„Съ apzъ astъ mъпъ че пв а nemepit
Пе însвшi inamikвл ал Pomei челлŭ kвmпліt."
În kъte-ва momente fв mîna'ї toatъ skpвmŭ.
„Те ввkвръ, о Рома! Ешtї лiверъ akвm!
Ші tв, Порsena, aflъ kъ sвnt tpei sвte жвнї,
Ŏnŭ kвцetŭ ш'о boingъ, toцї demnї d'aї лор stpевuнї,
Че пе алтарвл Pomeї a ta moapte-аŭ жвpat.
Destinвл întъiŭ врадвл лвї Мвчiв л'а apmat;
Чеї-л-алцї vinŭ dвпъ dънsвл. De toцї поцї tв skъпа?
Порsena, te pekiamъ tponвл ші цара ta.
Е kaвsъ nedpeantъ ачеeа че sвsцiї;
Iap inamikвл Pomei tв пв аї dpentŭ съ fiї:
Kъчї лiверъ е Рома ла sine леці а'шї da,
Преквm este tot omвл лiверŭ în kasa sa.
Че ap fi zisŭ Порsena kънd поi am fi fъkвt
Ачеeа че еллŭ fаче? Nв пе-ар fi kombъtвt
Kв toatъ desdemnapea, k'o fвpie 'ngpozitoape,
De patpie diktate kвm ші de ръsвнapе?
Întoapче-te, Порsena, de внde aї венit:
Kв amiчіа Pomeї tв ешtї maї foлosit."

III.

Adoazi Порsena assалtвл pidikă.
D'atвпчї stpевнвл nostpв *Sчевола* *) s'a kemat,
Ш'о statве în пiaцъ de вponzŭ i s'a 'пълцat.
Ш'am zisŭ: „Kв *Брвцї* ші *Sчеволї*, maї е de mipat oape
Kъ Рома-ажвпse 'ndatъ а лвmiї domnitoape?"

*) Stîngaчiŭ.

VORNICUL STROE LEORDEANUL*).

Istoricu.

(20 Apriliu 1669).

I.

Antonie Bodъ, Domnŭ în astъ џarъ,
Convoakъ-Adsnarea estraordinarъ:
De naџia toatъ e reпresentatъ;
În zioa aчeea era presidatъ
De Mitroпolitsл *Tsdose* nsmitŭ,
Чe de toatъ џara era prea isbitŭ.
Este konвokatъ a џъreĭ-Adsnare
Sъ жsdeчe krima snsĭ вoerŭ mare:
Boersл aчesta, Stroe Лeordeanŭ,
Fssesse de toate, kiar шi *Kaĭmakamŭ.*
Întpe kъstozĭ Stroe e adds în sallъ:
Krime marĭ resпirъ faџa 'ĭ kriminalъ.
Kammera msrmsrъ лa a лsĭ vedere;
Iarъ kaпsл леџiĭ proпsne tъчere.

II

— Stroe Лeordene, eшtĭ astъzĭ kematŭ
'Naintea-Adsnъriĭ чeллeĭ џenerale
. Ka sъ'џĭ daĭ ksвîntsл de krimeлe tалле.
— Kare 'mĭ este krima? Stroe a'ntreвat.
— Stroe Лeordene, eшtĭ inkriminat
Kъ п'ал tъŭ protektorŭ **) ts л'aĭ fi пîrît
Лa Grigore Gika ***), чe л'a omorît.

---

*) Vezĭ Magazinsл Istorikŭ.

**) Post. K. Kantakszin, ssgrsmat în traпezъria deлa Snagov, din ordinsл лsĭ Gr. Gika, лa 20 Deчemвrie 1664.

***) Grigorie I Gika II, 1660 — 1665.

— Kape'mĭ e пîpîшвл? — Noĭ te akkввъm:
Înaintea Цъpeĭ te inkpiminъm
Ka вnealtitopвл mopцiĭ пъpintешtĭ,
I pъвnвnd toцĭ fpaцiĭ Kantakвzineштĭ.
În astъ skpisoape, fostвл Domnitopв̆
Te tpateazъ, Stpoe, ka вчigътopв̆.
— Че pъвnвnzĭ tв, Stpoe, ла aste kввinte?
— Pъвnвnsвл meв̆ este, npea Sinte Пъpinte,
Kъ Gpigope Gika npea mвлt se înшaлъ
Kpezънd kъ kв asta kpima лвĭ îшĭ вnaлъ;
Iap ачeastъ kpimъ e kiap fanta sa,
Шi totв̆ Iopdanвл nв o ва вnъла.
Dвn'o simnлъ nîpъ kвm nвtea eллв̆ oape,
Fъpъ жвdekatъ, îndatъ s'ommoape
Пe aл във̆ npotektopв̆, че îĭ akkopdasse
Kiap domnia Цъpeĭ, че eллв̆ pefвsasse?
Bodъ Gika minte în astъ skpisoape.
Astъ mъptвpie niчĭ вnв̆ temeiв̆ n'ape.
Пpobe лeцitime îmĭ înfъцiшaцĭ;
Nв kъpцĭ nлastogpafe, maptopĭ kвmnъpaцĭ.
— Abem шi d'ачeллea, nîpîшiĭ stpigapъ.
— Че ввлne шipeatъ! zisse Adвnapea."

Atвnчĭ kanвл лeцiĭ opdonnъ sъ вie
Kommisвл Въpzapв, viъ mъptвpie.

— Пpea Sinte Пъpinte, жвp ne Dвmnezeв̆,
Kъ ne Лeopdeanвл л'am aвzit eв̆
Kъ ла Bodъ Gika singвp a tpъdat
Пe aл във̆ npotektopв̆. — Eштĭ вnв̆ вчeллepatв̆!... *)
A zis Лeopdeanвл. Kommisвл Въpzapв̆
Nв noate fi maptopв̆, kъчĭ e вnв̆ tîлхapв̆.

*) Че e dpent, Въpzapвл epa komnлiчeлe Лeopdeanвлвĭ ла toate tîлхъpiiлe лвĭ, ziчe istopia.

Am' пробе în mînъ kъ e вчелерatȣ.....
— Kam ape dpeптate, zisse-ȣпȣ Deпȣtatȣ.
— Takъ 'џi gȣpa, Stpoe; tȣ eшtĭ ȣпȣ tîлхapȣ.
Ia dъ ла лȣminъ, Kommise Въpzapȣ,
Kaptea-aȣtogpaфъ a ъstȣĭ miшeлȣ.
Боерĭ, astъ kapte e skpisъ de елȣ."

Ȣпȣ боерȣ чiteшte fataлa skpisoape,
Kȣ o воче tape шi ръсȣпътoape:
„Kînd în лiпsa Gikeĭ epam Kaĭmakam,
„Am пîpît ла Bodъ пе ал meȣ пatpoпȣ,
„Ka ȣsȣpпatopȣл domпeskȣлȣĭ tpoпȣ...."
Sȣбskpis în skpisoape, **Stpoe Леopdeaпȣ.**

— Stpoe Леopdene, шi aчeasta minte?
— Baĭ! п'am че maĭ ziче, пpea Sinte Пъpinte!
M'a opбit пъkatȣл!... Въ pogȣ, mъ eptaџĭ!...
Eȣ sȣnt ȣчigaшȣл!... Nȣ mъ блestemaџĭ!..."

III.

Ȣп sgomotȣ se faчe. Ȣpa, desdemпapea,
Koпpindȣ de odatъ toatъ Adȣпapea.
Sgomotȣл-Adȣпъpiĭ tpeче ла попорȣ,
Шi deвiпe ȣpлetȣ înfiopъtopȣ.
„Sъ moapъ! Sъ moapъ!" попорȣл stpiga.
Палидȣ ka шi moaptea, Stpoe лъkpъma....
Înaintea mopџiĭ sȣnt лaшĭ tpъdъtopiĭ;
Înaintea kpimeĭ sȣnt бpaвĭ вînzъtopiĭ.

Kammepa kondaпъ п'aчestȣ боерȣ лaшȣ
Ла spînzȣpъtoape, ka ȣпȣ ȣчigaшȣ.
„Dinte пentpȣ dinte, пpadъ пentpȣ пpadъ,
„Moapte пentpȣ moapte!" stpigъ лȣmea toatъ.
Iap Mitpoпoлitȣл ziче ла Apmaшȣ:
— Бagъ-mi 'л în feappe пе ъstȣ ȣчigaшȣ;

Шi, вezĭ, sъ nȣ'цĭ skaпe, kъ este xikлeanȣ̆·
E вȣлпe вътpînъ ачestȣ̆ Лeopdeanȣ̆."

IV

Antonie Bodъ челлȣ̆ dела Попештĭ,
Îmвлînzitȣ̆ de fpaцiĭ Kantakȣzineштĭ,
Mikшopeazъ вina a лȣĭ Лeopdeanȣ;
Dekpeteazъ însъ ka sъ'ĭ ia kaftanȣ,
Sъ'ĭ konfisчe stapea, sъ'л kъллȣgъpeaskъ,
Шi ла вp' ȣnȣ̆ skitȣ̆ dosnikȣ̆ sъ se пokъiaskъ.
Însъ пokъinцъ ape ȣnȣ̆ Stpigoiȣ̆?...

V.

Пe Stpoe îл пȣne întp'ȣnȣ̆ kappȣ̆ kȣ вoĭ,
În antipiȣ̆ пȣmaĭ шi kȣ xîpka goaлъ;
De gъtȣ̆ i s'atîpnъ skpisoapea fataлъ;
Шi ast-feл пe stpade o zi fȣ пpimвлatȣ̆,
Xȣĭdȣitȣ̆ de плeвe шi de toцĭ skȣĭnatȣ̆.
Попоpȣл gpъmmadъ tpъsȣpaĭ ȣpmà;
'Naintea tpъsȣpeĭ ȣnȣ̆ epaлdȣ̆ *) stpiga:
„Eatъ, fpaцĭ, pъsплata челлȣĭ вънzъtopȣ̆!
„Чine o dopeште, fie'ĭ ȣpmъtopȣ̆."

Ла Snagoвȣ̆ în ȣpmъ fȣ dȣsȣ̆ лъnцȣitȣ̆,
Шi ачi kȣ siлa fȣ kъллȣgъpitȣ̆.
Aȣzind пȣmipea'ĭ de kъллȣgъpie,
Kъtpe чeĭ de faцъ stpigъ kȣ mъnie:
„Dekъt *Siлiвestpȣ* maĭ вine *Maxmet*!
„Mъ tȣpчeskȣ̆ maĭ вine! Dap însъ.... *xeлвet*!... **)"

VI.

Ла skitȣл Snagoвȣл, Stpoe Лeopdeanȣ̆
A шezȣt kъллȣgъpȣ̆ maĭ mȣлt de ȣnȣ̆ anȣ̆.

---

*) Пpistaвȣ̆.
**) Kȣm am ziчe, 'mĭ o вeni шi mie întp'o zi apa ла moapъ.

Antonie Bodъ kѕm s'a maziлit,
Stpoe Леорdeanѕ iap s'a mipenit:
Asвîpлi în aпъ passъ шi пotkaпѕ̆,
O kъчѕлъ neagpъ îшĭ tpînti în kaпѕ̆,
Шi вiniшѕ̆ пe ѕmepĭ, шi лa вpîѕ̆ xanџepѕ̆.

„Dѕmnezeѕ̆ пe mine m'a fъkѕt вoepѕ̆,
Ap fi zisѕ̆ atѕnчia Stpoe Леорdeanѕ̆,
Iapъ nѕ kълѕгъpѕ̆, iapъ nѕ џъpanѕ̆.
Ka mъîne sѕnt iapъшĭ Kaĭmakamѕ̆ de Statѕ̆;
Ш'atѕnчĭ, вaĭ d'aчeia чe m'aѕ̆ esiлat!
Iap вoĭ, passe negpe, чe mъ шikanaџĭ,
Boĭ, înџepĭ kѕ koapne, ...
'Mĭ addѕkѕ̆ eѕ̆ a-minte de Sinџia Boastpъ,
Kъnd вom fi лa kîpmъ kѕ *Domnia Noastpъ!*
Bъ 'ntopkѕ̆ eѕ̆ atѕnчia, kѕ въpfѕ̆ шi 'ndesatѕ̆,
Îmпpѕmѕtѕл kape aiчĭ mi л'aџĭ dat....
Akѕm Siлiвestpѕ pъmъie kѕ вoĭ,
Iap Bopnikѕл Stpoe sъ вie kѕ Noĭ!"

DOĔ BARCE ÎNNECATE.

În memoria
Artistului **Negulici**
şi a
Istoricului **Balcescu.**

Au banquet de la vie, infortuné convive,
J'apparus un jour, et je meurs;
Je meurs; et sur ma tombe, où lentement j'arrive,
Nul ne viendra verser des pleurs
Gilbert.

I.

E тареа 'nfвріatъ, шi валлвріле твџе,
Шi stъnka se desnikъ... очеапвлв е deskisв...
П'aĭ апелор твпџĭ репеzĭ dоъ *варчелле* fвџе,
Аппаре шi disпаре пе тарџinĭ de авisв.
Шi aste dоъ варче ераŭ foapte stimate:
Katаptвл лор de аорв, шi велла de тъtasse,
Шi вісла de apaтъ, шi пвпеле 'nfлорате;
Шi 'ntp 'ъпселе, doĭ *Анџелĭ* kв appiпĭ лвтіпоаse.
Dар варчеле свnt спарте! шi велла sfîшiatъ!
Шi pameле sdpовite! katаptвлв sfъppîтatв!
Пiлоџiĭ лор se лвпtъ kв тареа 'nfвріatъ....
Пвterea 'ĭ авапdоппъ... Sперанџа,... 'ĭ а лъsat!

Атвпчiа вочеа търіĭ ла џъртвpĭ tpimitea
Ачеstв imпв de dвpepe, kape din въpчĭ ешiа:

II.

„Алалтъерĭ, ла въпвл ал Мвселор ivвite!
Шi ерĭ, ла kъpтa *Навеĭ*, de Sepafimĭ пвртаџĭ!
Шi azĭ, sперанџĕ, iллвsiĭ, ka fвтвл pissipite!
Шi тъĭпе, îпtр'о џроапъ! шi поĭтъĭпе, вitaџĭ!

„Ваї! tristŭ este ka omѕл sъ moarъ аша жѕne,
Кънd еллŭ stpeлѕче 'n лѕme ka пе очеanŭ ѕnŭ farŭ;
Шi kънd еллŭ împлetеште kѕ лаѕре-kѕпѕне
A патріеї salле frѕnte, че sѕffере amар!

„Adio, Патріе dѕлче! Adio, Рѕmъnie!
Adio, fраці de inimĭ, kѕ kapi am *плîntatŭ*
Ал **лівертъцiї** арворŭ п'а Dачіеї kъmпie,
Че frѕkte ва da sѕmшъ ла timпѕлŭ destinatŭ!

„Шi noї, Kpiste, ka tine mѕpim п'а noastpъ kpѕче:
Тѕ, пentpѕ omenipe; шi noї, пentpѕ Рѕmъnĭ.
О! аіві-тѕ пietate de цара noastpъ dѕлче!
Destѕл a пѕptat жѕgѕл ал kpѕzілор пъgъnĭ!"

III.

О воче-ѕnіверsалъ віврь în Infinitŭ:
„Воĭ kѕпа kѕ *dѕреpea* înkъ n'aцĭ deшeptat.
Пentpѕ sekpete skoпѕpĭ ла sъnѕ'mĭ в'am kemat;
Intpaцĭ dap în палатѕл de аорŭ шi порfipŭ
Sъ пpiimiцĭ respлata dівinѕлѕĭ maptipŭ..
Gpъdina патріеĭ воastpe продѕче floрĭ *mѕлціme*,
Шi frѕkte пapadise, пpiвigetopĭ sѕвлime:
Кънd ѕna se ѕsѕkъ, sѕnt алte tpeĭ în лokŭ,
Че mъndpѕ se desволтъ sѕвt *Okiѕл* meŭ de fokŭ.
О naціe k'a воastpъ аша ѕшор пѕ moape:
Пе dъnsa o пpoteцe епida mea чea tape;
Е stъnkъ ea de kape se sfapmъ Tipannia;
Е вѕлевардѕл kpѕчiї че sfidъ Барваpia.
Din sъnѕл eĭ еші-вор mѕлцĭ Ценiĭ salвatopĭ,
Че'n лѕme stpeлѕчi-вор ka 'n Sпаціŭ чеĭ sopĭ."

Misteрioasa воче d'odatъ a tъkѕt,
Іар челле doъ варче în апъ-аŭ disпъpѕt.
Пeste вр'о чinчĭ minѕte din mape se 'пълцаŭ
Doъ *kѕлѕmbe алве*, че 'n чеpѕpĭ s'аввîntaŭ.

FLUTURUL ŞI LAMPA.

I.

În kѫmпѫna nопцiĭ ȣnȣ poetȣ вegea
Înaintea ȣneĭ лamпe че apdea.
Fpȣntea лȣĭ aлвitѫ, de fȣptȣnĭ вѫtȣtѫ,
Пe mîna sa dpeantѫ epa sȣsцinȣtѫ.
Eллȣ îшĭ sȣsпendȣsse meditapea sa
Ȣnȣ fenomentȣ stpaniȣ spe a kontîmплa:
Ȣnȣ fлȣtȣpe, mѫndpȣ ka ȣnȣ kȣpkȣвeȣ,
Kȣ flakkѫpa лamпeĭ se лȣпta mepeȣ.
Atȣnчĭ întpe fлȣtȣpȣ шi лampa poetȣ
Înчeпȣ aчeastѫ вopвipe sekpetѫ:

II.

Лampa.

Fлȣtȣpe fpȣmoase, de че вpeĭ sѫ mopĭ,
Kѫnd eшtĭ înkѫ жȣne шi kѫnd поцĭ sѫ sвopĭ?
Вĭaцa ta e dȣлче шi stpeлȣчitoape;
Лeagѫnȣлȣ tѫȣ, fлoapea чea пpofȣmѫtoape;
A ta вѫȣtȣpѫ, poвa чea din nȣopĭ;
Шi a ta nȣtpipe, mĭepea чea din fлopĭ;
Zefipiĭ te пoaptѫ пe ȣmepiĭ лop;
Пassѫpea îцĭ kîntѫ kѫnteчe d'amopȣ.

Fлȣtȣpȣл

Sѫtȣл de вiaцѫ, în fokȣ вoiȣ sѫ mopȣ,
Ka sѫ fȣpȣ sekpetȣл чeллȣ nemȣpitopȣ.
Пentpȣ ȣnȣ вietȣ fлȣtȣpȣ o zi e destȣл
De aчeastѫ лȣme sѫ fie sѫtȣл!
Nѫskȣtȣ dintp'ȣnȣ вiepme, sȣnt ȣnȣ kȣpkȣвeȣ:
De лȣtȣ 'mĭ e вestmѫntȣл; sȣfflетȣл, ȣnȣ zeȣ!

Продsktȣ ал kълдsреĭ, прiн fokȣ вiецsеskȣ;
În fлаkkъре дaръ воiȣ съ мъ sfîрmeskȣ.

Лампа

Însъ fokѕл арде, fлаkkъра konsъмъ.

Fлsтsрsл

Fokѕл е вiацъ; fлаkkъра, о мsмъ.

Лампа

Шi аша де жsне воештi-тs съ морĭ?
Челлȣ пsцiн аштеантъ пънъ деспре zioрĭ;
Шi atsнчĭ, аmiче, тs нs веĭ мsрi:
Къчĭ soареле дsлче те ва înkълzi.

Fлsтsрsл

Noaптеа este лsнгъ, рече шi оbskѕръ;
Че мъ fakȣ еȣ оаре fъръ де kълдsръ?
Вĭаца меа е дsлче, дsлче шi сенинъ;
Dар че е вiаца fъръ де лsминъ?
În лiнsъ де soаре, askѕнsȣ în нsорȣ groѕȣ,
Fiĭ-тs пентрs мiне soаре радiоѕȣ.
Лаѕъ-мъ, о лампъ, съ ѕърsтȣ одатъ
Бsza та де fлаkkърĭ, fаца 'цĭ лsминатъ.

Лампа

Fsцĭ де лîнгъ мiне, fлsтsре плъпîндȣ:
Бsza 'мĭ е вsлkанsл; ѕънsл меȣ, мормîнтȣ.

Fлsтsрsл

Dekът вĭацъ тристъ, рече, дsрероаѕъ,
Маĭ вiне în fлаkkърĭ моарте глорiоаѕъ!

Лампа

Fsцĭ, îцĭ zikȣ, о fлsттsрȣ, fsцĭ къ те тоnештĭ;
În а та агонъ о съ те kъештĭ.

Fлsтsрsл

Fлsтsрsл е ферsл, лампа е magnетȣ:
Тs еmтĭ а меа Мsѕъ, еȣ ал тъȣ поетȣ.
Лаѕъ-мъ, лsминъ, ка съ те ѕърsтȣ:
Къчĭ пентрs лsминъ Черsл м'а нъѕkѕт.

Лампа

Маре 'ці е kpedinца, fлѹtѹpѹ înzeitѹ!
Intpъ în лѹmina de ѹnde-aĭ eшit.

III.

Fлѹtѹpѹл stpeвate flamma apzъtoape,
Ші віаца 'шĭ лаѹъ în a eĭ волвоape.

Fлѹtѹpѹл e Цeniѹ; Лampa, Zeitatea.
Sѹfflетѹл ачелла; чeasta, Bepitatea.

SONETU.

La D-nu Millo.

Fpѹmoѹѹ, mъpeцѹ e templѹл în kape îшĭ ia плаtъ
Ші Віціѹ ші Віptѹte, teatpѹл челлѹ pomanѹ!
Ма че ё ѹnѹ templѹ fъpъ ѹnѹ пpeotѹ ші opganѹ?
О Арпъ fъpъ koapde, ѹnѹ глoвѹ fъpъ oчeanѹ.

Idóлѹл astѹĭ templѹ, ші пpeotѹл лѹĭ sakpѹ,
Ші opnamentѹ, ш'opganѹл, ѹѹвлimѹ aktopѹ, tѹ eшtĭ.
Тѹ, Мілло, stea поларъ плeiadeĭ teatpaлe;
Тѹ, pецeнepatopѹл ал sчeneĭ pѹmîneшtĭ

Aptistѹ întpe aptiшtiĭ чeĭ maĭ челeвpiĭ 'n лѹme,
Azĭ Молdo-Рѹmъniа e mъndpъ d'ал tъѹ nѹme.
Ка Пpometeѹ antikѹл, tѹ fѹpĭ fokѹл din чepѹ,

Еллеktpizъnd d'odatъ Infepnѹ ші Пapadisѹ.
Atѹnчĭ, neste ѹnѹ tѹnnetѹ d'аnплaѹde ші вiѹѹ,
Exo pепеtъ „*Віват pѹmъnѹл Молліepѹ!*"

LILIACUL.

I.

Întpe патрȣпеde ші 'нtpe sбȣpъtoape
Înчепȣ odatъ o лȣптъ преа mape;
Ші ka opї-че лȣптъ, ea se tepminasse
Кȣ піерdepї енорme ші преа mічї foлoase.
Тратateлe пъчії se patifikapъ,
Ші prisonniepії se înапоіаръ.
Atȣнчї обсерваръ kȣ mipape toцї,
Къ'н ресбелȣл ъsta ніште шоаречї хоцї
Jȣkasseръ ролȣл ȣнор tpъdъtopї:
Пентрȣ kъ, kънd *Леї* ераȣ вінgъtopї,
Еї fȣџеаȣ ла *Вȣлtȣpї* ші пе Леї tpъdaȣ;
Кънd Вȣлtȣpії іаръші d'asȣпра ераȣ,
Шоаречії gpъmadъ ла Леї se 'нtȣpnaȣ,
Ші 'налtе sekpete ле deskoперіаȣ,

Вȣлtȣpȣл ші Леȣл tpъdapea іȣбеskȣ,
Іар пе instpȣmentȣлȣ tpъdъpії ȣpъskȣ:
Îndatъ че dъпшії ажȣngȣ skoпȣл лор,
Еї пе-лok sfъppamъ п'орї-че tpъdъtopȣ.

Вȣлtȣpії ші Леії, foapte pевoлtaцї
De пȣptapea ъstop animaлї ȣнȣpkaцї,
Пе Joiie pȣgapъ ka п'ачеї kodaчї
Sъ'ї gpatifiчeze kȣ-appipe de Dpaчї;
Kondannъndȣ'ї înkъ ka sъ лokȣiaskъ
Nȣmaї ла'нtȣнepekȣ, sъ se покъiaskъ.

D'atвnчї ачештї шоаречї, трѣdѣtорї тършавї,
Поартѣ п'а лор fрвnte вiцiллвл de *склавї.*

III.

Nв мвлt dвп'ачеasta, шоаречiї коdачї
(Че пе лiмба noastрѣ se ziкъ **лiлiачї**...)
Кънd de patрвпеde авеаў tребвiнцъ,
Фъръ de рвшiне шi фъръ кънiнцъ,
Ле ворбia лор astfел: „Пе воï въ ïвбim;
Iар пе збврѣtоаре ле deспрецвim.
Афаръ de арpinї, че алt свntem оаре
Dекѣt animaле кв патрв пiчоаре?
Кв ачеste арpinї пе воï в'ажвtъm:
Кв елле пе пассърї поï ле spionъм.
Вiвat animaлвл кв патрв пiчоаре!
Ŏръ пешпъкаtъ челлор збврѣtоаре!"
Кънd de пассърї însъ певое авеаў,
Лiлiечiї поштрiї astfел ле ворбiаў:
„Прiвiцї, пъссърелле, аррiпеле noastре:
Nв seамъпъ елле tокмаї кв-алле воastре?
Noї în atmosfеръ ка шi воï збвръм,
Шi плъквtе арiї ка шi воï кънtъм.
Missiвпеа noastръ, *вnipea-fрвцiа*;
Iар deвisa noastръ este *армonia...*
Вiвat! Sъ тръiаскъ stiрпеа збврѣtоаре!
Шi моарtе ла stiрпеа кв патрв пiчоаре!"

În маї мвлtе рiпdврї asta s'а врмаt,
Пîпъ кънdў о datъ лi s'а înfвndat.

III.

Îпtр'о zi ле zisse вп прiвigеторъ:
„Nв въ е рвшiпе, тършавї трѣdѣtорї,
А цiне лiмбацiвл ѣsta префѣквt,
Noъ, че кв поаштем ш'ал вoстрв tреквtъ,

Ш'a воastpe пpinчine, шi fалчѣ kapaktepѣ?
Appineле воastpe sѕnt de *Лѕчiſepѣ*,
Iap kънtapea воastpъ e de *Kiцорапѣ*.
Pепѕблikanѣ astъzi, шi mъine tipannѣ!...
Epĭ, nѕmaĭ de пapte, n'aцĭ dekлapatѣ oape
Ѹpъ nemпъkatъ челлор sвѕpъtoape?
Dintp'ачeeашĭ gѕpъ kѕm поate sъ iasъ
Шi miepe шi fiepe, шi infepnѣ шi чepѣ?
Че eштĭ-tѕ? Pъsпѕnde, iasmъ monstpѕoasъ?
Апџелѣ de лѕminъ, saѣ ѕnѣ Лѕчiſepѣ?
Eштĭ Demonѣ ал попцiĭ, simволѣ аллѣ mъndpieĭ,
Шi ал лашitъцiĭ, шi ал лъkomieĭ.
Siџiллѕл tpъdъpiĭ nopцĭ пe fpѕntea ta.
Askѕnde-цĭ în noanтe mъpшъвia ta.
Пieĭ din okiĭ noштpiĭ, sвipѣ afѕpisitѣ.
Intpъ 'n întѕnepekѣ de ѕnde-aĭ eшit."

D'atѕnчĭ лiлiakѕл în ѕмвpъ tpъeштe,
Шi toцĭ îл аллѕngъ шi' л disпpецѕeштe.

SERAPHIMUL.

În memoria

D-llei Alexandrina Racoviçă.

> Et rose, elle a vécu ce que vivent les roses:
> L'espace d'un matin!
> *Malherbe.*

Întр'о zi ȣнȣ̆ анџелȣ̆ din череskȣл kоррȣ̆
Fȣ tрimisȣ̆ în лȣme d'aл sъȣ̆ Креаtорȣ̆,
Ка sъ îndȣлчiaskъ soapta ла орfanĭ,
Шi ka sъ konsoлe пе вieџiĭ џърanĭ.

Трimisȣл ачеsta ера о kопiлъ,
Dȣлче шi sȣавъ ka ȣнȣ̆ visȣ̆ d'amорȣ̆;
Ера о kолȣмбъ saȣ̆ о fiломiлъ,
Лȣna între steлле, kрinȣл între fлорĭ.

Кът sȣnnetȣл Арfeĭ, кът sȣspinȣ̆ d'amорȣ̆:
Атът тръi 'н лȣme ачеstȣ̆ Sераfimȣ̆!
Ка балsamȣ̆ пе ранъ, ka роoa пе fлорĭ:
Astfeл fȣ în лȣme astȣ̆ анџелȣ̆ sȣблimȣ̆!

Розъ d'ekȣатор ла нордȣ̆ транsплantatъ,
Крiвъцȣл о smȣлse шi о вestежi.
În валлеа de лакрътĭ, de шернĭ infektatъ,
Пassъреа dівінъ kȣм пȣtea тръi?

Inima ta, mȣmъ, înkъ sънџереазъ;
Шi пънъ ла moapte'џĭ еа ва sънџера!
Ка Рахел, nimika нȣ te konsoлеазъ:
Къчĭ nimenĭ kопiлла нȣ'џĭ о поate da!

Te konsolъ însъ, msmъ-infoptsnatъ:
Къчї *Aleksandpina*, ka maptipiї sinџї.
Мspi nentps-amopsл de smanitate,
Ажstъnds în smbpъ ne nefepiчiџї! *)

O anџeлs de naчe шi de noesie,
Ia-џї sборsл în чepspi de snde-aї benit:
Шi aчi întonnъ imnsл apmonieї
Кs aчeia kapi ka tine-aš mspit!

---

*) Dъnd ajstops întp'asksns snop џъpanї zъkъnd de зingoape, fs attakatъ de aчeastъ maлatie kontaџioasъ, din kape i se kassъ moaptea.

UNIREA.

DA S. D.

O tȣ, sîntъ Ȣnire, simвolȣ̆ de пропъшire,
Прin kape шi tot omȣл шi opĭ kape попорȣ̆
Pekaпъtъ пȣtepe, pekaпъtъ тъpipe,
Кънd чepe kȣ apdoape aл тъȣ̆ sîntȣ̆ ажȣtopȣ̆.

Saлȣt a ta iвipe, o Stea mȣлt aштeптatъ,
Пe opizontȣл daчikȣ̆ de gpoшĭ пȣopĭ koплeшitȣ̆!
Ȣnipe, tȣ eштĭ fapȣл пe mapea tȣлвȣpatъ,
Шi поptȣл шi вȣssoлa пentpȣ naȣfpaџitȣ̆.

Прin tine, o Ȣnipe, Евpeiĭ odinioapъ
Кȣ Moise în fpȣnte stpiвipъ п'Еџinteanȣ̆;
Шi oastea лȣĭ în mape de sънџe înnekapъ.
Шi împлîntapъ steagȣл în џapa Xanaanȣ̆.

Прin tine шi Eллada шi Poma-odinioapъ
Aȣ̆ fostȣ̆ чeea чe fȣpъ: doĭ sopĭ лȣminъtopĭ;
Шi nȣmaĭ fъpъ tine aштĭ sopĭ se'ntȣnekapъ.
Пepind k'aчeллe steллe чe kadȣ̆ noaptea din пȣopĭ.

. . . .
. . . .
. . . .
. . . .

. . . .
. . . .
. . . . , ...
. . . .

*

Амеріka, ачеastъ пpedestinatъ царъ,
Каре продвче планta че'ї zіче Лібертаtea,
Пріп tine, о Ӧпіре, а рътпt а salле feape,
Ш'а pidikat пе tponв'ї Прогресвл шi Dpentatea.

Пріп tine, о Ӧпіре, kъnd хорdеле барбаре
Ка впӧ toppentӧ de fлakkърї totӧ глобвл пвstia,
Арmateле рътъпе ераӧ їпвіпgътоаре,
Шi ліберъ шi tape івбitъ Патрїа mea.

А! daka mошії поштрії, atъta de eроï,
Ал тъӧ kвлtӧ, о Ӧпіре, п'ар fi desпрецвіt,
Am fi чееа че svntem? . . . .
Попорвл Рътъпӧ astъzї ар fi преа fеpічіt!

Kъnd Міхаіл віteazвл шi kъnd Шtefan челлӧ mаре
Лвaръ dpent devisъ *Ӧпірea tвtвpop*,
Atвпчї патрiа noastpъ ера ліберь, tape,
Шi респektat de лвme stindapdв'ї tpikoлорӧ!

Тръiaskъ, fраці, Ӧпірea! Ӧпірea е пвterea;
Пвterea е тъpірeа; тъpірeа, пропъшірeа.
Ӧпірea е віаца, лвmina шi аверea;
Ӧпірea ё лібертаtea, впірea ё fеpічірeа!

TREI ZÎNE.

I.

Треĭ zîne fрѕmoase amѕ възѕt în visѕ,
Шi fieшte kape черѕл 'mĭ a пpomisѕ;
Шi ѕna îmĭ zisse: „Eѕ sѕnt **Apmonia**,*)
Kape îndѕлчеште opĭ kape dѕpepĭ."
Чea d'a doa zisse: „Eѕ sѕnt **Amiчia**.
Че'nfрѕmѕseџеazъ opĭ kape плъчepĭ."
Іаръ чea d' atpeea нѕmaĭ k'o пpiвipe
Аппpinse în mine o mape simџipe.

— Іа sпѕne, поete, mъ'ntpeбаръ елле,
Kape'џĭ плаче џie din noĭ kъte'шĭ тpeлле?
— Kъte'шĭ tpeлле 'mĭ плачеџi, ле ръsпѕnseiѕ eѕ;
Пentpѕ kъte tpeлле îmĭ daѕ votѕл meѕ.
— Dap din kъte'шĭ tpeлле пе kape пpefepĭ?
— Kape îmĭ пpokѕpъ maĭ mѕлte плъчepĭ."

II.

Atѕnчĭ kъte'шĭ tpeлле п'appineлe лор
Мъ'nълџаръ în aepѕ, maĭ пpessѕ de нѕорѕ.
Eatъ-mъ d'odatъ întp'ѕnѕ лаpgѕ палаtѕ,
Лѕminatѕ de stелле шi d'azѕpѕ fopmatѕ;
Іар eѕ, întp'ѕnѕ леаgънѕ de tpeĭ kѕpkѕбеĭ,
Sopбiam пън' ла dpoждiĭ nektapѕл de zeĭ.
Шi челле tpeĭ Zîne, kѕ-Apfe aѕpite,
Kъntaѕ лъngъ mine apiĭ înzeite:

„Лаvъ, o поete, лѕmea чea de жosѕ,
Пentpѕ чеĭ че-adoaръ Viџелѕ-aѕpitѕ;

* Mѕsika.

Лътеа ta e черъл челль apmoniosъ,
Ші tропъл tъъ este amopъ 'nzeitъ.
Noї sъntem, поеte, fepiчipea ta!
Înstpъn'a ta Ліpъ ші 'пчепї a kъnta:

„Че e поesia fъpъ de Amopъ?
„Zioa fъpъ soape, kъmпъл fъpъ flopї!
„Fъpъ Amiчie че ap fi Amop?
„Копіллъл sъъpdalnikъ fъpъ de Mentopъ!
„Dap aчеste doъ fъpъ Apmonie?
„Віаца omeneaskъ fъpъ бъkъpie“!

III.

Беatъ de поesie, беatъ ші de amopъ,
Addopmiiъ ka пpъnkъл п'ъnъ sъnъ apzъtopъ;
Dap kъnd deskizъ okiї, o Zînъ sъъpasse,
Alta addopmisse, alta se 'nбъfnasse...
Че pъmasse dapъ din плъkъtъл visъ?
Nъmaї поesia kape в'am deskpisъ!

TREI GENII.

I.

Пе ꙋнꙋ вързь de мꙋнte tpeĭ Џeniĭ вegea,
Іаръ ꙗꙋѕ пе черꙋрĭ Лꙋна stpелꙋчеа.

„Ла făчереа лꙋmiĭ eꙋ am пpesidat.
Zічеа din eĭ ꙋnꙋл. Омꙋл s'a fopmat
Прin a mea sꙋffларе. Тotꙋл se sꙋsџine
Ші totꙋл віeazъ în лꙋme пpin mine.
Пeste toatъ лꙋmea întinzꙋ ꙋчeпtpꙋл meꙋ;
Dap în inimĭ kaste este temплꙋл meꙋ.
Челлꙋ че мъ аллꙋngъ e nefepічit!“

Ал doiлеа Џeniꙋ astfeл a вopвit:
„Eꙋ întъea oapъ лꙋmiĭ-am peвeлat
Пе Ачелла kape totꙋл a kpeat.
Попꙋлiĭ пpin mine s'aꙋ чівілisat:
În soчietate eꙋ 'ĭ am adꙋnat.
Орĭ шi kape попꙋлꙋ m'a пepsekꙋtat,
А zъkꙋt în лanџꙋpĭ шi 'n sъnџe-a'nnotat;
Dap чеĭ че пpoпagъ kꙋлtꙋл meꙋ fpꙋmosꙋ
Nꙋ sꙋnt toџĭ Апostoлĭ ka aĭ лꙋĭ Xpistosꙋ!
Jꙋmъtate pъꙋл че л'aînчepkat
Біata omeнipe, eĭ л'aꙋ kaꙋsat.
Kꙋ sꙋлiџa 'n koastъ tot eĭ m'aꙋ isвit,
Kъnd пpin mine omꙋл poptꙋл a zъpit;
Însъ tot пpin mine Adam *) ва 'nвia!“

Ал tpeiлеа Џeniꙋ a вopвit aша:
„Прin mine Аполлоn, пpin mine Opfeꙋ,

*) Omenipea.

Ла omȣ ревеларъ п'ал sъȣ Dȣmnezeȣ.
Eȣ seлъbtъчiea лȣmiĭ am îmблînzitȣ,
Fъkъnd kȣлtȣл вostpȣ плъkȣtȣ шi iȣбitȣ.
Eȣ deшtentȣ din somnȣ'ĭ opĭ kape попорȣ;
Eȣ îĭ deskizȣ temплȣл челȣ nemȣpitopȣ;
Eȣ ȣsȣцiȣ întp'ъnsȣл totȣ че e fpȣmosȣ,
Totȣ че este noвiлȣ, бȣnȣ шi gлopiosȣ.
Лȣĭ Omepȣ шi Dante eȣ appinĭ am dat;
În чepȣpĭ пe Daвid eȣ л'am înълцat;
Omȣл astъzĭ însъ ne despreцȣeшte!
Ръmъie dap npada Soapteĭ че'л stpiвeшte“...

Atȣnчĭ чeĭ tpeĭ Цeniĭ aȣ zisȣ de odatъ:
„Missiȣnea noastpъ este tepminatъ.
Sъ sвȣpъm în чepȣpĭ de ȣnde-am венit:
Пentpȣ sȣffepinцъ omȣл e ȣpȣitȣ.“

II.

Пe kъnd aчeшtĭ Цeniĭ se препар' sъ sвoape,
Aȣdȣ de odatъ o dȣлче kъntape....
O fpȣmoasъ gpȣпъ de koniĭ fpȣmoшĭ,
Din вaллea npofȣndъ плinъ de nȣopĭ gpoшĭ,
Se ȣpkà пe mȣnte ka niшte Amopĭ,
Kъntъnd imnȣл **пъчiĭ** шi пȣptъnd toцĭ fлopĭ.

„Santъ tpinitate.
„Aĭ-tȣ nietate
„De npȣnчiĭ kȣpaцĭ!
„Ap fi nedpeптate
„Sъ'nчepче eĭ moapte
„Пentpȣ чeĭ sпȣpkaцĭ!“

Atȣnчia ȣn Цeniȣ a zisȣ челлop-л-aлцĭ:
„Eatъ-adopatopiĭ noшtpiĭ-adeвъpaцĭ!

Пе дъпшії вazeazъ însвшї Saлвatopй
Ферічіреа лвтії, **Тöрта** ш'впй **Пъstорй**!
Пріп еї kвлтвл nostpв ва însвfflеді,
Ші вestеda fлоаре ва îmвовочї!
Sвkй аллй оmепірії ш'аллй еї віітopй,
Првпчії sвnt sпераnца орї kърві попорь!"

Ші ачеї треї Џeпії gрвпа de Аmорі
О лвaръ 'ndatъ sвв протеkціа лор.

III.

Nвmеле ачеstор Џепії saлвatopї
Ера **Поеsіе, Реліџіе, Аmорй.**

TEMPLUL ȘI FACLELE.

Într'unŭ templu goticŭ ardŭ kandele mii,
Ші лампе мулціме, ші суте фъклії.
Мулте din ачестеа сунт стрелучіtoare,
Dар се стингŭ îndatъ ла орі-че суффларе.
Алте факле іаръші, алте ші фрумоасе,
Groassе, полеіте, арdu къте уну ану;
Dар к'ачелле стелле din dрумул траіанŭ,
Абіа daŭ din еле лумінї певулоасе.

Темплу є Оменіреа; лампе ші фъклії
Sunt популї ші оаменї, бътрînї ші копії.
Луміnеле гроассе ку fitілул мікŭ
Sunt fеріччії лумії, че ну факу німікŭ:
Тръескŭ нумаї пентру а лор мулцумірї,
Sпекулънd судоареа біетеї оменірї!
Тотул пентру dъншії în ачеастъ луме;
Însъ ку віаца s'а stinsŭ ші'ал лор нуме.

Факлеле ачеллеа ку лумінa маре
Sunt фрумошії Ценії, Мінтеа креатоаре:
Еї реценереазъ оаменї ші попоаре.
Прекум реценеръ тотул sînтул Soаре.
În темплул челлŭ сакру, преоцї сакрії sînt:
Еї пропагъ лумії **dівінул кувънтŭ.**
Ламп'а оменірії, ка еа се сфîршеску,
Лумінънd пе оаменї че'ї несокотескŭ!

VISUL ARTISTULUI.

La Artistul Tătărĕscu.

„Ші че-ар fi оаре арtа kънd џеніѕл n'ар fi?
Че-ар fi însъшї Natѕра kънd Soареле-ар ліпsi.
Ȣnѕ ѕоаре е аptistѕл, kъчї віаџъ dъ ла toate;
Е kреаtорѕ, kъчї оаmenї шi лѕmї din хаоѕѕ skoate.
Аptistѕ, *Поetѕ* шi *Мѕsikѕ*, еї ѕѕnt tpeї Проmeteї,
Че fѕръ fokѕл sакрѕ din черѕрї, de ла Zeї,
Ші ìллѕ ìmпръшtie 'n лѕme kѕ kiар mарtipѕл лор:
Аша Soареле варѕъ kълdѕра пeste fлорї.
Еї ѕѕnt пontifiчї sakpiї întp'о ѕоџіetate:
Întъiѕ еї tpîmвiџeazъ diвina *Верitate*,
Апої віnѕ fiiлosofiї kapi о аппровеazъ;
Ші вѕлgѕ-апої konsakpъ че Џеніѕл kpeazъ."

În aste meditaџiї аptistѕл аddорmi,
Ші'n вiѕѕл ѕъѕ аptistikѕ еллѕ еаtъ че zъpi:
În пѕорї ера о Zee, kѕ kiпѕл înzeitѕ;
О жѕпnъ ѕta kѕлkatъ п'ѕпѕ kъmпѕ пѕmaї de fлорї:
Вestmintелe еї simпле, шi пърѕл desплеtit,
Dѕрерea п'а еї fаџъ, шi'n okї лакрътї de dор.
Лъпgъ Fечоаръ mаde ѕп Angeлѕ, în пічоаре:
Кѕ stînga. еллѕ pidikъ fpѕmoѕѕл еї воаллѕ;
Кѕ dpeanta, ïї арatъ аллѕ Веpitъџії Soаре;
Іар еа 'n estaz' admiръ тавлоѕл immорталлѕ.
„Прівеште, еллѕ і zічe... Е еа!.. Este **Dpeптatea**!
Dpeптatea чеа череaѕkъ, аллѕ tъѕ zeѕ adopatѕ!
Ѣа este Аdeвърѕл, еа е Џоsteрitatea....
S'аѕ pѕmпt а tалле лапџѕрї... Тѕ azї аї înвiat!"

Іар kъnd аptistѕл nostpѕ din віѕѕ'ї tpeвъpea,
Ȣnѕ sakpѕ таблоѕ mаџikѕ în fаџъ'ї stpeлѕчea.

Tătariĭ şi matroanele române.

Тоцї воїнічії поштрії ла ресбелŏ ераŏ:
Пеntрȣ апърареа църеї se лȣntaŏ;
Iар прin sate, нȣмаї femeї шi бътрînї;
Atȣнчї профitаръ Тътарії пъgînї
Ка съ праde цара d'алле еї аверї;
Dар întъmпinаръ oastea dс mȣiерї.
O вравъ matроанъ ia în dреаnta-ȣнŏ паррŏ,
Шi 'n stînga, копiллȣл, ȣчisȣ d'ȣнŏ Тътарŏ,
Шi ка о леоаїкъ алеаргъ прin sate:

„Тътарії în царъ!.. În пічоаре toate!
Eatъ че аштеаптъ пе копii поштрії!
Eatъ че аштеаптъ пе бътрînії воштрії!
Dар ȣnde в'askȣndeцї?.. Ȣnde dosiцї оаре?..
Nȣмаї în ачeste враце е skъпаре...
Nȣ ведецї воï оаре kaseле арzînd?
Копiї шi невеsте în sъпце 'notъnd?
Пȣteцї прiвi оаре kȣ mъiniле 'n sъпȣ
Крȣzimeле astea dела ȣнŏ пъgînȣ?
Nȣ sȣntецї воï оаре fete de Рȣмъпї,
Че аŏ вîрît spaïma în miї de пъgînї?
Nȣ sȣnteцї воï mȣme, пȣ sȣnteцї soцiї?
Nȣ авецї воï miлъ d'аї воштрії копiї?
Че! daka бърбацiї лiпsеskŏ ла ръзбоï,
Тревуе съ'шi рîzъ пъgînії de поï?
Вiіе dȣпъ mine чiне е Рȣмъпŏ!
Noї вом skъпà цара de ачestŏ пъgînŏ!“

Femeiле toate entȣsiasmate,
Кȣ паррï, kȣ sekȣре, kȣ frigърï армate,
Se репеdŏ ka Fȣрії în крȣzії варварï,
Шi аллȣng' din царъ stoлȣрï de Тътарï.

MIRCEA CELLŬ BĂTRÊNŬ
ȘI
Frumoasa Marioară.

Tradițiune.

I.

Domnꙋл Рꙋmъnieĭ, Мірчеа челлꙋ бътрънꙋ,
К'о mikъ ꙋвitъ se прimблъ прin царъ
Ка съ aflе пъсꙋл бieтꙋлꙋĭ плꙋgарꙋ,
Ші съ'ĭ îndꙋлчiaskъ tраiꙋл съꙋ amарꙋ.

Eatъ'л kъ sosеште ла о kîрчiꙋmioаръ
Ꙋnde вindea вinꙋрĭ бeлла Маріоаръ;
Sꙋita domnеaskъ орdinꙋ пр'imi
S'апꙋче'nainte, iар еллꙋ se опрi.

II.

— Eĭ! kърчꙋmъріцъ! dрagъ Маріоаръ?
Ia fъ вine, лeĭkъ, de ieшĭ пън' afaръ."
О жꙋпъ femee în прagꙋ s'аръtъ,
Ші okiꙋл eĭ negрꙋ пе Domnꙋ съџеtъ.
— Маĭ aĭ пеліnꙋ рошꙋ? — Am, боерꙋл meꙋ.
— Ia skoate о оалъ ka съ gꙋstꙋ ші eꙋ."
Марia 'ntр'о kлiпъ kꙋ оала вeni,
Ші ерoꙋл Мірчеа astfeл i ворбi:
— Dрagъ Маріоаръ, бine tе-am gъsit!"
Марia ръsпꙋnde: — Бine aĭ вenit!"
Мірчеа Bodъ пꙋne okaoa ла gꙋръ,
Ші пꙋmaĭ ръmъне nічĭ о пікъtꙋръ.
— Ia spꙋne tꙋ mie, dрagъ Маріоаръ,
Kam de kъtъ вреme ештĭ-tꙋ въдꙋвioаръ?
— De doĭ anĭ аппроапе sꙋnt fъръ бърбаtꙋ!
— Ші te лasъ'n паче flъkъiĭ din satꙋ?

— Nічї внвл нв este ka бърбатвл меа,
Че мврі în oaste пентрв неамвл съв!
— Квм îллŏ kema oape пе бърбатвл тъв?
— Kрішв saŭ *Kрішанв*, пвішорŏ de Smeŭ!
— Квnoskв eŭ внŏ Kрішв, dpagъ Маріоаръ,
Внŏ бравв че se лвптъ пентрв a лвї царъ
De kънd авеа нвмаї маїsпрезече anї;
Azї поate sъ аїбъ бр'o маізечї de anї;
Însъ este цапънŏ ka ачеї штежарї:
A вччіsŏ еллŏ singвpŏ o ввтъ Тъtapї.
Bpeї тв, Маріврдъ, a te мърita
Кв Kрішвл ачеsta? Еŭ te-oiŏ квнвна.
— Ніpлita de mine! Dap че am gpешit
Съ'мї легŏ eŭ віаца de внŏ omŏ sвірчitв?
— O съ'цї skimбї-тв gъndвл kънd îллŏ beї bedea.
Ia maї dъ'мї o oaлъ de вінŏ, dpaga mea.

Марia addвче o oaлъ de вінŏ.
Ші Мірчеа o ввffлъ ka н'a de пелінŏ;
Апоï, ka внŏ fвлџерŏ, пе kaллŏ o ръпі,
Ші kв ea къллаpе întp'внŏ поврŏ пepі.

III.

Традiцia zіче къ пе Маріврдъ
Мірчеа a nitito întpв o късвцъ
În Търgвл-веstipiї*), ші în патрв anї
A dat kв ea църеї патрв къпitanї**).

---

*) Tîpgoвiштеa.
**) Ачеastъ балладъ fopmeazъ вvjetвл внвї kъntekŏ попвлаpŏ, foapte kвnoskвt în Jвdeцвл Романацiї. Везї Квp. Рвm. din 1845.

HORA UNIRII.

Бравї konії aї Рȣmînieї,
Алергаці ла жокȣ;
Шi kȣ тоці хора фръціеї
Înвîрtiці de fokȣ.

Шi tȣ. frate Молdовене,
Вinȣ ла sînȣл meȣ;
Ш'а **Ȣnipiї** хоръ. nene,
Sъ жȣкъm mepeȣ.

Къчї destȣл, dpagъ вечine,
Desвinaці am stat.
Шi d'ачеea ziлe лine
Noї n'am maї gȣstat!

N'aвem noї ачееашї soapte
Ш'а ачеллеашї невої?
Ȣnȣ cкоpnȣ dapъ пън' ла moapte
Sъ fimȣ amъndoї.

Singȣpъ *Ȣnipea.* frate.
Ne face Epoї;
Ea ne апъръ de toate,
De Шерпї mi Stpigoї.

Ніаръ din gръdinъ nipȣл
Шi fataлȣл вninȣ;
Kpeaskъ 'n лokȣ'i tpandafipȣл
Шi fpȣmoсȣл kpinȣ.

O patria mea ізвitъ,
Мъndръ ka зnŏ krinŏ,
Тз veĭ fi maĭ feriчitъ
Sзвt зnŏ Domnŏ streinŏ!..

Авзџia ta mъnoasъ,
Че toџĭ o prъda,
Frзntea ta чеa radioasъ
Ea vå adorna.

Eзropa лзminatъ
Te va'nkзnзna,
Іаръ tз veĭ fi odatъ
Аван-gapda sa.

Шi în zioa взkзriеĭ,
Кз-a тале зрорĭ,
Veĭ kъnta imnзл frъџieĭ
Пе kъmпзрĭ кз fлорĭ.

Віват, fраџiлор, Ѹnirea
Кз зnŏ Прінџŏ streinŏ!
În ea zaче feriчirea
Neamзлзĭ рзтъnŏ!